Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 122 | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЛИПНЯ 1981 | ЦЕНТІВ 25 CENTS | JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 2, 1981 | No. 122 | VOL LXXXVIII

Комітет Оборони Прав України мав успішний бенефіс

Філядельфія, Па. (Я.Татомир). — Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України, що почав працювати перед шести роками, виявив себе як незвичайно активна організація. Питомою прикметою Комітету є те, що він виходить у своїй праці далеко поза межі т. зв. „українського ґетте" йде в загальноамериканський політичний світ і успішно веде працю, зокрема серед конґресменів, сенаторів, представників ЗСА для оборони людських прав у ОН тощо, на допомогу українським дисидентам. Члени Комітету — це десять молодих жінок, вони покривають видатки на працю Комітету у більшості з власних кишень і Комітет тільки дуже рідко звертається за фінансовою допомогою до української громади.

Таким зверненням Комітету за допомогою було прийняття, яке відбулося в неділю, 21-го червня ц.р. тут, у домі колишнього амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй у справах оборони людських прав Джерома Шестака. У прийнятті — бенефісі взяло участь шістдесят п'ять осіб, які пожертвували на працю Комітету по 50 дол. (це були „спонзори" прийняття) або по 25 дол. (це були „гості"). Вісімнадцять жертводавців були не-українці.

Прийняття відкрила голова Комітету Уляна Мазуркевич. Головним промовцем був амбасадор Дж. Шестак. Він сказав, що американські урядові і конгресові комітети й агенції, які працюють у ділянці оборони людських прав, базують свою працю на матеріялах й інформаціях, що їх одержують від організацій та одиниць. Через це існування і праця комітету є надзвичайно потрібні. Амбасадор Шестак згадав між іншим про такий епізод із своєї праці на терені Об'єднаних Націй: кілька днів після того, як він виголосив промову на українській маніфестації в обороні людських прав у Філядельфії (у час останнього Конгресу УККА), амбасадор Української ССР робив йому викиди за те, що Дж.Шестак співпрацює з українськими „нацистами „погромщиками" і тому подібне.

Після виступу амбасадора Дж. Шестака на бенефісі привітав Комітет філядельфійський конґресмен Вілліям Ґрей, активний на форумі Американського Конґресу у ділянці оборони людських прав.

З поміж не-українців, які взяли участь у прийнятті, слід згадати ще суддю Найвищого суду стейту Пенсильванії Б.Нікса. Після промов слідував виступ Евеліни Белюць, при фортепіяновому супроводі композитора Леоніда Вербицького. Артистка, як завжди, полонила своїм співом серця слухачів.

Незвичайна гостинність амбасадора Дж. Шестака і його Дружини, приємний товариський настрій, виступ Ліни Белюць і вкінці смачний буфет, лишилися в учасників прийняття найприємнішим спогадом.

Це прийняття-бенефіс принесло Комітетові понад три тисячі долярів прибутку та затіснило ще більше зв'язки між Комітетом, української громадою і людьми доброї волі з-поміж не-українців.

Припинено другий проєкт синтетичного пального

Вашінґтон. — Один із найбільших дотеперішніх проєктів побудови фабричного комплексу в Морґантавні, Західня Вірджінія, для перерібки вугілля в бензину і інші хемічні перетвори, припинено. Спільниками в тому проєкті були ЗСА, Західня Німеччина та Японія.

Комбінат у Морґантавні мав переробляти денно 6,000 тонн вугілля в 20,000 бочок бензини й оливи. Він мав уживати нову систему, винайдену фірмою Ґолф. Основні фонди на побудову тих споруд мали дати уряди цих трьох держав. Спочатку кошти побудови мали виносити менше ніж більйон долярів, але вони швидко дійшли до півтора більйона, а тепер вже доходять до двох більйонів.

Вже від довшого часу були критичні оцінки стосовно побудови того комбінату. Одначе ніодна зі сторін не хотіла бути першою у його припиненні. Цей обов'язок узяв на себе уряд президента Роналда Реґена, який в державному бюджеті на 1982 рік не предбачив ніяких фондів на кошти побудови в Морґантавні. Вслід за цим західньонімецьке Міністерство технології і дослідів повідомило, що уряд Західньої Німеччини відступає від первісного пляну. Уряд ЗСА мотивує своє рішення тим, що програму побудови всіх заводів для виробництва синтетичного пального передано приватним фірмам, німецький уряд умотивував своє рішення тим, що теперішній проєкт занадто коштовний і непрактичний. Після відступлення двох партнерів Японія, третій партнер, також мусіла зрезиґнувати. Японці зробили це дуже нерадо, тому що вони в інших країнах будують такі проєкти, або є партнерами в них, і їм було під кожним оглядом вигідно партиципувати в проєкті в Морґантавні.

Коли 31-го липня 1980 р. речники всіх трьох держав підписували в Білому Домі договір у цій справі президент Картер, в присутності якого це відбувалося, заявив: „Це — передвісник великих подій, які прийдуть". Не минув і рік, як весь проєкт зліквідовано.

НАСТУПИЛИ ЗМІНИ В КЕРІВНИЦТВІ КНР

Пекін, КНР. — Тут закінчилася пленарна Сесія ЦК КПК, яка тривала від 27-го до 29-го червня цього року. Сесія була давно заповіджена, декілька разів її переносили, а її програма була обговорювана публічно. Остаточно в програмі було поміщено тільки дві точки: а) дискусія і рішення деяких проблем з історії партії, б) перевибір і доповнення керівних органів і членів ЦК.

Текст офіційного комунікату, не зважаючи на очікувані важливі зміни, надалі послуговується марксистським жарґоном й з'ясовує перебіг і вислід сесії на базі „аплікації марксистського діялектичного матеріялізму та історичного матеріялізму". При тому цікаве, що оце, мабуть, уперше в офіційному документі не говориться про „марксо-ленінізм", а тільки про марксизм. При кінці резолюції є мова про „марксизм-ленінізм-думку Мао" нарівні, з чого очевидний висновок, що КПК послідовно шукає власних доріг.

Резолюція в справі покійного Мао Дзедуна, його ролі й значення в минулому розвитку партії та в державному будівництві і його вплив на дальші події в Китаю так з'ясовує це: „Резолюція реалістично оцінює історичну ролю, що її відіграв Мао Дзедун, великий провідник і учитель, в китайській революції і повністю приймає велике значення думки Мао як провідної ідеології нашої партії. Резолюція потверджує правильний шлях побудови модерного і могутнього Китаю". З дослівного тексту резолюції ясно видно, що китайські комуністичні ревізіоністи, які повністю хотіли усунути Мао з історичного п'єдесталу, програли і місце Мао, принаймні покищо, рішуче забезпечене для його діл і ідей. В цьому відношенні Денґ Шіяопінґ мусів в неодному поступитися. Зате персональні справи великою мірою розв'язані по лінії його прагнень. Резолюція у цій справі подає:

„Вибори відбулися тайно. Пленарна сесія однодушно прийняла до відома бажання товариша Гуа Ґуофенґа зрезиґнувати з посту предсідника ЦК і голови його Військової комісії. У висліді голосування обрано: 1) Гю Яобанґа на предсідника Центрального Комітету; 2) Джао Зіянґа заступником предсідника Цен-

(Закінгення на стор. 6)

В УКРАЇНІ ЗРОСТАЮТЬ РЕПРЕСІЇ І СПРОТИВ РЕЖИМОВІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України прийшла вістка про зріст опозиційних тенденцій і про нові репресії.

При кінці березня і на початку квітня цього року на конструкторському заводі Всесоюзного науководослідного інституту тваринницького машинобудівництва відбулися два страйки, кожний з них тривав півтора дня. Перший почався, коли адміністрація заводу підвищила норми виробітку, задержуючи старі розцінки. У висліді страйку залишилися старі норми. Причиною другого страйку була несправність водопроводної системи Киво-Святошинського району, де знаходиться завод. На другий день страйку водопроводну систему направили і робітники вийшли на працю. Кажуть, що організаторами страйку були люди з парткому і міськкому. Після другого страйку був звільнений директор заводу і прийшли зміни в парткомі та міськомі.

У той самий час, на залізобетонному заводі в Києві також відбувся страйк. Йшлося про зменшення норм виробітків, які адміністрація підвищила. Вимоги страйкарів задовільнено.

У березні 1981 року в Умані відбувся обшук у хаті 85-річної Н. Суровцевої. Працівники КҐБ сказали Суровцевій, що обшук ведеться у справі Кандиби. Забрали її літературний архів.

У квітні цього року КҐБ викликав на розмову Галину Мельник, вдову по М. Мельникові. Їй звернули увагу на її „неблагонадійні" знайомства.

У лютому ц.р. в Києві заарештували Марка Мильковського, працівника інституту технічної інформації, за наліплювання (разом з п'ятьма знайомими) листків. Зміст їх невідомий. 21-го квітня ц.р. його, звинувачуючи в хуліганстві, засудили на 5 років позбавлення волі. Мильковський має дворічного сина.

На початку 1981 року на квартирі Бориса Ковгара в Києві відбувся обшук.

Ковгар відбув довгорічне ув'язнення в психіятричній лікарні за написання в 1972 році листа, в якому розповів про засоби КҐБ проти правозахисного руху в Україні. Під час обшуку в нього забрали спомини з часу його перебування в психіятричній лікарні. Його викликають на допити в КҐБ, погрожують арештом.

ЗСА продають два атомові реактори Єгиптові

Вашінґтон. — ЗСА і Єгипет формально заключили договір про продаж Єгиптові два великої потужности атомові реактори, які будуть ужиті для виробництва електроенергії. Договір підписано у вівторок, 29-го червня у Вашінґтоні. З боку Єгипту підписав міністер електроенергії Мохаммед Осман Абаза, з боку ЗСА державний секретар Александер Гейґ. ЗСА зобов'язалися постачати потрібний збагачений уран, а Єгипет прийняв зобов'язання не продукувати атомової зброї.

Секретар Гейґ назвав цей договір „взірцевим і таким, який потрібний для Середнього Сходу". ЗСА перебирають ту частину спаленого урану, яка може бути зужита для виробництва атомової бомби. Уряд Ізраїля був постійно інформований про перебіг і про заключення переговорів у цій справі. Вашінґтон пропонував продаж Ізраїлеві атомових реакторів на тих самих умовах, але Ізраїль відмовився. Загальна продукційна потужність тих реакторів буде 2,000 меґаватів.

При цій нагоді Єгипет повідомив, що він має загальний широкий плян пущення в рух коло 10 атомових реакторів для продукції електроенерґії. Реактори будуть різної величини й Єгипет набуватиме їх у різних країнах, щоб бути незалежним від одного доставця, та щоб його спеціялісти могли всебічно вивчити технологію побудови й експлуатації того роду споруд. Єгипет уже має договір про купно атомових реакторів у Франції, одначе ще не закінчив формальних домовлень стосовно потужности й ціни.

Заключений договір, згідно з обов'язуючими законами, буде представлений Конґресові до ратифікації. Не предбачається ніякої проволоки у ратифікаційному процесі.

Сирія зняла бльокаду християнського міста Заглє

Бейрут, Ливан. — Після 91 дня облоги міста Заглє сирійськими військами сирійське командування зняло бльокаду й дозволило на вхід до міста урядових ливанських частин та на вихід з міста значної частини християнської міліції. Бльокада Заглє, сполучена з приміщенням в його околицях ракет совєтської продукції, загострила була до тої міри конфлікти в Ливані, включно з ізраїльсько-арабським конфліктом, що заіснувала виразна небезпека вибуху загального збройного конфлікту. Знесення бльокади принесло основну зміну на краще й загальне відпруження.

Безпосередньо найбільше причинилася до знесення бльокади й відпруження чотиричленна комісія Арабської ліґи, зложена з представників Ливану, Савдійської Арабії, Кувейту й Сирії. Комісія ця випрацювала й узгіднила зі сторонами, які беруть участь у внутрішньому конфлікті, припинення бльокади, як першого кроку до дальшої ширшої полагоди конфлікту.

Посередньо причинилися до відпруження різні інші чинники на чолі з особистим висланником президента Роналда Реґена Филипом Габібом, який відбув дві довші тури на Близький Схід та перевів розмови з більшістю заінтересованих чинників. А найважливіше те, що він приєднав савдійський уряд до перебрання активнішої ролі в посередництві між воюючими сторонами. Савдійська Арабія мала найкращі можливості для полагоди цього завдання поза кулісами. Великою перешкодою для полагодження конфлікту була постава Совєтського Союзу. Москва вислала до Дамас-

(Закінгення на стор. 6)

В Америці

НА КОНВЕНЦІЇ Ен-Ей-Ей-Сі-Пі (NAACP), яка щойно відбулася в Денвері, президент Реґен дістав „холодне" прийняття. Багато хто з цих чорних делеґатів не встав ані на прихід Президента, ані на його відхід. Тут Президент сказав свою промову, шукаючи підтримки чорних американців для його економічної політики, критикуючи урядові „подачки-милостині" для незаможних чорних, життєвий рівень яких — президент Реґен вірить — поліпшить його новий економічний підхід до всіх бизнесових справ і загалом господарки Америки. Президент критикував також двадцятирічну вже практику Уряду „давати подачки" потребуючим, що в результаті, замість допомогти бідним стати на власні ноги, витворило сталу залежність поміж тим, хто дає (Уряд), і поміж тим, хто дістає (бідні, переважно кольорові). Президент вірить у свою місію допомогти чорним дістати до політичної емансипації, якою вони вже в ЗСА втішаються, ще і економічну рівність з усіма американцями.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД має право, затверджене тепер голосуванням у Верховному Суді голосами у відношенні семи до двох, відбирати закордонні паспорти тим американцям, які діють за кордоном на шкоду американській закордонній політиці і американській безпеці. Ухвала, прихильна до Уряду, вийшла з Верховного Суду в стосунку до відібрання паспорта такому ось Філіпові Аджі, колишньому працівникові Сі-Ай-Ей, який виявив і виявляє прізвища аґентів Центральної Розвідчої Аґенції, що працюють за кордоном для Америки, і яких життя через викриття їхніх імен було наражене на небезпеку. Філіп Аджі присягнув собі виводити на чисту воду „неподобства" дій CIA скрізь у світі і через це мав труднощі з Урядом президента Картера і врешті втратив паспорт. Нижчі суди взяли були сторону Ф. Аджі. Аж справа дійшла до найвищої судової інстанції, яка і видала цю історичну постанову: Екзекутивна влада ЗСА має конституційне право позбавляти своїх громадян привілею мати паспорт для подорожів закордоном, якщо ці громадяни діють проти безпеки країни.

Зростає двомовна програма в Манітобі

Вінніпеґ, Ман. — Шкільна рада відділу Трансікона-Спринґфілд на своєму засіданні у вівторок, 26-го травня ц.р., одноголосно схвалила продовження програми двомовного навчання і введення нових кляс на шкільний рік 1981-1982.

Віра Деренчук, суперінтендант шкільного відділу, повідомила раду, що 25-го травня було зголошених 85 нових учнів, що дозволить створити по одному садочку в школах Ріджент Парк і Овкбенк та по одній першій у Ріджент Парк, Марґарет Андергил та Овкбенк. В. Деренчук рекомендувала, щоб рада схвалила створення цих кляс. Вона підкреслила позитивні аспекти програми та велику користь, яку вона приносить для шкільного відділу і для учнів.

Джоселин Беркис, голова Батьківського комітету для програми в Трансконі, виступила з формальним проханням до ради, рекомендуючи, щоб рада схвалила нові кляси. Дж. Беркис підкреслила і подякувала за тісну співпрацю зі шкільним відділом.

До короткого слова був запрошений Тарас Прихітко, голова Батьківського комітету сприяння українській мові у Манітобі, яка є провінційною організацією з обов'язком координувати розвиток двомовної програми у Манітобі. Т. Прихітко пояснив позитивні аспекти програми.

Мешканці шкільного відділу, які бажають зареєструвати своїх дітей до цієї програми, повинні звернутися безпосердньо до шкільного відділу на число тел. : 224-1271. Від вересня ц.р. в школі Ріджент Парк будуть по одній клясі садочка, І-ої 2-ої та 3-ої кляс; в школі Марґарет Андергил одна І-ша кляса та одна 2-га кляса, а в школі Овкбенк по одній клясі садочка, І-ої, 2-ої кляс та 3-ої кляси.

ВИСТАВКА КОЗАКІВ У ГАНТЕРІ

Гантер, Н.Й. — Уже ввійшло в традицію цієї гірської місцевости, що літній сезон відкривають малярськими виставками: збірною виставкою різних малярів у „Ґражді" та індивідуальною виставкою мистця Едварда Козака та його синів Юрія і Яреми. Цього року буде якраз двадцять літ від першої виставки Е. Козака в мотелі „Ксеня".

Як кожного року, виставка заповідається цікаво, бож на ній можна буде оглянути багато нових композицій з українською тематикою; будуть гуцульські танки, сповнені життя і руху, особливо притаманні нашому сеньйорові Екові, як теж картини давної невичерпної тематики — чи то стрілецької, чи козацької, чи врешті побутової. Деякі з них — із поважним, тематичним відтінком, деякі з питомим Екові гумором.

Юрій, по останній успішній виставці у Чікаґо, де він виставляв оригінальну серію картин до „Слава о полку", на виставці в Гантері матиме дещо з цього жанру.

На картинах Яреми публіка зустрінеться з краєвидами в м'якій кольористичній гамі, як теж релігійними іконами характеристичного йому стилю.

Виставку можна буде оглянути вже у п'ятницю, 3-го липня ц.р., а 4-го липня ввечері з цієї нагоди відбудеться врочисте відкриття із участю численних мистецьких талантів, на які Гантер був завжди багатий.

Програмою вечора вестиме ред. Уляна Любович, а виставку відкриє, як це було в попередніх роках, ред. Іван Кедрин.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЦУКА НА СОЮЗІВЦІ ПРОЙШЛА УСПІШНО

Союзівка (Д. Григорчук). — У днях від п'ятниці 19-го до неділі 21-го червня відбулася тут технічно-вишкільна Конференція Централі Українських Кооператив Америки. Понад 100 учасників із 21 кооперативи взяли участь у Конференції. У п'ятницю по обіді відбувалася реєстрація учасників, яку перепровадила місцева Кредитова Кооператива з Керґонксону; при реєстрації на окремому столі була до диспозиції учасників різна дотична література. Того ж дня увечорі при спільній зустрічі учасники обмінювалися думками про їхні місцеві кооперативи.

В суботу, 20-го червня, о год. 10-ій ранку у вигідних приміщеннях „Веселки" почалися наради. Конференцію відкрив молитвою голова Кооперативи Керґонксону Микола Василик і передав дальше ведення президентові ЦУКА Д. Григорчукові, який привітав присутніх від голови Ради Директорів ЦУКА Романа Мицика та попросив до президії почесного голову ЦУКА, голову Світової Кооперативної Ради Омеляна Плешкевича і трьох заступників Ради Директорів ЦУКА: Романа Гуглевича, Лева Футалу і Володимира Гупалівського.

Омелян Плешкевич у короткій доповіді, підкреслюючи вагу та значення української кооперації у вільному світі, подав напрямні і завдання Конференції.

Першим панелем на тему — „Фінансова аналіза українських кредитових кооператив", розпочато технічну Конференцію. Модератором панелю був В. Гупалівський, панелістами — Олександер Серафин і Богдан Андрушків. Всі панелісти є членами Дирекції кооперативи „Самопоміч" у Детройті

Б. Андрушків у загальних зарисах аналізи вказав на великий ріст наших кооператив. В минулому році кооперативи зросли на 23 мільйони долярів (сьогодні загальна сума становить 175 міл. дол.) капіталу та приблизно 10,000 членів, що, зважаючи на загальну економічну політику, є неабияким успіхом.

Учасники Конференції ЦУКА

В. Гупалівський дав аналізу активів і пасивів, порівнюючи її з іншими американськими кредитовими кооперативами

О. Серафин подав аналізу прибутків за 1980-ий рік, порівнюючи із роком 1979, та перевів у відсотковому відношенні паралелі до американських кредитових кооператив. Звідси присутні довідалися, що українські адміністративні видатки є далеко менші від загальних американських кредитових кооператив, зате видатки на освітні цілі (добровільні датки) є далеко вищі.

Можна було також із загальної аналізи довідатися, що наші інвестиції, які становлять одну третину капіталу (55 міл. дол.), є вищі від інвестиції в інших американських кредитових кооперативах.

У дискусії було багато цікавих запитів та порад, у якій формі та якими дорогами прямувати до дальшого росту і розбудови. Всі учасники висловили бажання бачити створення центральної кредитової кооперативи — український центральний банк для послуг нашій громаді.

Другий панель під назвою „Повні послуги членам" вела Роксоляна Гарасимів, член Дирекції кооперативи „Самопоміч" у Чикаґо. Панелістами були члени дирекцій „Самопомочі": Богдан Кекіш (Ню Йорк), Степан Кревченюк (Джерзі Сити), Богдан Ват-

(Закінгення на стор. 6)

У світі

ДЕРЖАВИ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ господарської спільноти вирішили робити спільні заходи в справі відтягнення совєтських військ з Афганістану й невтралізації тієї країни. Вже наступного тижня з їхнього доручення міністер закордонних справ Англії лорд Коррінґтон поїде до Москви, щоб поробити вступні кроки. Пляни західніх держав побудовані на останніх заявах Леоніда Брежнєва, який вже декілька разів останньо висував можливість такого полагодження цієї важливої для Совєтського Союзу проблеми. Совєтський Союз напав на Афганістан і окупував його в часі загострення кризи в Ірані у зв'язку з американськими дипломатами, заарештованими протизаконно, і можливістю американської спроби мілітарними засобами розв'язати ту справу. Одначе американці не вжили мілітарних засобів, спроба при помочі літаків і гелікоптерів звільнити їх закінчилася безуспішно, але без будьяких жертв з іранського боку, і, врешті, іранський уряд звільнив усіх арештованих. У самому Афганістані справи йдуть зле для Москви, опір населення зростає і Совєтський Союз мусить вибрати: або кинути туди більші військові з'єднання, або покидати.

У ВАШІНҐТОНІ подали до публічного відома відомості про допомогу американців індонезійському урядові у визволенні схопленого ісламськими фанатиками літака, що сталося 28-го березня. П'ять терористів поставили вимогу урядові звільнити коло 80 в'язнів, що їх ці терористи називали політичними в'язнями. Для здобуття відповідного часу, потрібного до підготови акції звільнення, урядові чинники протягали переговори, а в міжчасі американці доставили потрібну технічну апаратуру й інструкторів для звільнення літака, який на наказ терористів приземлився в Таїланді. Акція звільнення повністю вдалася. Всіх закладників звільнено, а тільки декілька осіб було легко раненими. З п'яти терористів — три загинули під час акції, один помер у шпиталі від ран, а одного захоплено живим. Акція вдалася завдяки цілком новій зброї й технічному приладдю, що його разом з інструкторами доставили американці. Ця зброя, як і інструменти, є суворо засекречені, щоб їх можна було застосовувати частіше в боротьбі з терористами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00, UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Варшава знову під „обстрілом"

У висліді того, що наближається реченець з'їзду Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, комуно-московські верховоди, зберігаючи комуністичну єдність, (це так по-новому вони називають московський воюючий імперіялізм), і їхні „вірні" сателіти, знову взяли під пропаґандивний „обстріл" свого польського сусіда, щоб бува польські лідери не послухали голосу власного народу і не пішли шляхом демократизації Польської Народної Республіки та не створили відмінний від інших комуністичних держав устрій, що міг би стати притокою до загального розладу в комуністичному світі.

Засоби масової інформації повідомили в кінці минулого тижня, що цим разом „чехо-словацькі брати" надіслали на адресу Політбюра польської комуністичної партії листа з пересторогою, „перед небезпекою контрреволюції" і „ворожих сил", які, мовляв, „стремлять до повалення соціялістичної системи в Польщі і встановлення капіталістичного ладу в країнах народної демократії". Крім листа, що його цим разом польські газети чомусь повністю не надрукували, з гострим виступом проти вільної робітничої профспілки „Солідарносьць" і особисто проти її голови Лєха Валєнси, виступила чехо-словацька газета „Руде Право", закинувши йому і очолюваній ним профспілці „закривання властивих цілей" у їхній праці і підтримування підривних елементів з дисидентських організацій КОР і КСС, які нібито навіть не „скриваються із своїми цілями відірвання Польщі від соціялістичного бльоку держав і стосування неперебірчивої атаки на Совєтський Союз."

Рівночасно з листом чехо-словацьких комуністів надійшла вістка із Східнього Берліну, що прем'єр-міністер східньонімецького комуністичного уряду Віллі Стофф на засіданні уряду заявив, що Східня Німеччина не толеруватиме радикальних політично-суспільних реформ у Польщі.

Не бракує, очевидно, і польських критиків теперішнього курсу Центрального Комітету і Політбюра, які або належать до так званого радикального крила ПОРП, або тісно співпрацюють з Москвою для здушення руху, завданням якого не є відірвання Польщі від соціялістичних країн, як про це каже совєтська пропаґанда, а тільки внесення певних елементів демократичности у заскорузлу систему, яка неспроможна вже контролювати ані власного народу, ані навіть членів польської комуністичної партії, які у процесі політичного і економічного переставлення самі переконалися у нездібності цієї системи розв'язувати складні питання народу.

Тадеуш Ґрабскі, один із критиків теперішнього курсу ЦК і Політбюра, знову виступив з персональною атакою проти Станіслава Кані і його найближчих співробітників, сказавши, що вони послаблюють систему контролі і самі причиняються до хаосу в країні. Ґрабскі критикував також урядові засоби масової інформації, які, на його думку, недокладно інтерпретують його виступи і зараховують його малощо не до „ворогів польського народу".

Також совєтська пропаґанда майже не припиняє критики „ворожих і контрреволюційних сил" в Польщі. Для більшого ефекту цієї пропаґанди Москва постаралася поставити у стан військової готовости не тільки свої власні ґарнізони на східньому кордоні Польщі, але також заставила сателітів, зокрема Мадярщину, Чехо-Словаччину і Східню Німеччину зробити те саме. Цією військовою акцією керує сам головнокомандуючий Варшавським Пактом ген. Віктор Куліков і це, на думку деяких польських кіл, вказує на централізовану акцію Москви не тільки у пропаґандивній, але також у військовій ділянці.

Усі ці пропаґандивні атаки і військовий натиск на Польщу вказують на серйозність ситуації, яка все ще є гостро актуальною, включно з можливістю совєтської аґресії, „наглої" потреби чи, як говорять в СССР „загрози для соціялістичної системи", яка на думку совєтських теоретиків „мусить бути збережена". Значить, так звана „доктрина" Брежнєва про право інтервенції у наглих випадках все ще залишається у повній силі у відношенні до сателітніх держав, а Польща є однією з них.

МОЛОДІ ЛЮДИ, які мали зареєструватися в Поборовій службі, а цього не зробили, — згідно з підрахунком є таких юнаків аж 250,000, — будуть за це відповідати перед законом. Винуватих чекає пеня в висоті 10,000 дол. і 5 років в'язниці — попереджує „Селектів Сервіс Систем". Юнаки повинні, згідно з новим законом, голоситися до реєстрації на протязі 30-ти днів після того, як їм сповнилося 18 років віку. Поборова Служба вислала нещодавно перші 150 пригадок — попереджень тим юнакам, які не зареєструвалися і що їх за те чекає, якщо суд визнає їх **винними.**

Я. Гайвас

ПРОБА СИЛ В АФГАНІСТАНІ

Від самого початку свого існування совєтська Росія арогувала собі право допомагати зброєю й усім іншим, в крайніх випадках також власними збройними силами всім тим, чиєї перемоги вона прагнула. Ставалося це під різними претекстами, але ставалося завжди. Навпаки західні країни постійно уникали цього. Аж останньо змушені конечністю боронити свої життєві інтереси зважилися вони зорганізувати збройну допомогу афганському народові у його оборонній війні проти совєтського агресора.

Москва організує державні перевороти

Москва не багато може зробити, щоб припинити цю допомогу. Бо це ж вона зразу після Першої світової війни висилала своїх аґентів, організаторів повстань, зброю, матеріяльну допомогу різним групам у різних країнах, щоб зміцнити їх у боротьбі проти їхніх противників, здебільшого навіть проти власних леґальних урядів. А після Другої світовоїй війни Москва нахвалялася на всі сторони світу, що вона постачає зброю й інші потрібні до ведення війни засоби в'єтнамським партизанам, які воювали проти ЗСА. Вона не скривалася з тим, що висилає допомогу, а в дійсності вона прямо закидувала зброєю, вибухівкою, матеріяльними засобами й технічним устаткуванням ліві угрупування, які вели збройну боротьбу. Накінець вона стала безпосереднього організатором, інструктором і платником різних міжнародних терористичних груп. Усе це в ім'я „клясової боротьби", або „захисту здобутків революції", або допомоги „національно-визвольній боротьбі". Це на словах, а в дійсності це була підтримка всіх тих, що служили її цілям, що допомагали їй поширювати свої впливи й проникати у світ.

На допомогу афганцям

Врешті, притиснений до стіни конечністю боронитися й боронити інших, Захід на це зважився. Але сталося це щойно тоді, коли заіснувала небезпека, що одного дня може бути припинений доплив основного енергетичного засобу — нафтової ропи до промислових улаштувань та до садиб індустріяльних країн, та коли нарід за народом затрачував свою свободу й ставав здобутком Москви. Російський напад на Афганістан був громом, що збудив світ. Захід мусів стануги до оборони, бо це могла бути його остання шанса. Спочатку кружляли тільки поголоски, відтак щораз більше фактів ставало відомим, врешті-решт розгорнулася виразна картина широко заплянованӧї і переведеної численними державами допомоги афганському народові у його визвольній боротьбі проти традиційного російського агресора.

Перед декількома днями американське радіо і телебачення системи АВС подали довгий, опертий на фактах, рапорт про цю допомогу. Рапорт АВС поінформував, що допомогу афганському народові почав подавати вже Уряд президента Джіммі Картера, але в дуже обмежених розмірах. Її організацією керували тодішній шеф Сі-Ай-Ей адмірал Стенвіл Тирнер та дорадник Президента у справах безпеки Збіґнеф Бжезінскі. Йшлося тоді в першу чергу про постачання найбільш потрібної зброї, медикаментів, матеріяльних засобів. Спочатку доставлювано зброю, головно чеського виробу, як також північно-корейського і совєтського. Були це рушниці, легкі машинові пістолі, легкі кулемети, ґранати, вибухівка, але поволі почали йти й більш скомпліковані роди зброї аж дійшло до протилетунських ракет САМ-7 совєтського типу. Таким чином совєтські ракети збивають совєтські гелікоптери та літаки в Афганістані. Совєтська пропаганда пробує боронитися тим, що це закордонні фабрики виробляють фальшовані моделі їхньої зброї.

Спочатку одна-дві держави допомагали афганцям. Тепер число таких держав зросло. Завдяки тому настала потреба координації зусиль тих народів і розділу завдань між ними. ЗСА, Китай, Єгипет, Савдійська Арабія, Пакістан, а навіть Іран перебрали на себе ті завдання, що їм найбільше підходять. Як подають совєтські засоби масової інформації, до тієї шляхетної акції включилися також Японія і Західня Німеччина, а інші країни поступово також пристають до неї.

Єгипет виконує головну ролю у бойовому вишколі і тереновому тренінгові повстанців. Він відступив до диспозиції свої військові вишкільні табори й полігони. ЗСА дбають про доставу різних родів зброї і техніки, про транспорт і безпеку в часі транспорту людей і матеріялів, а також про техніку зв'язку. Савдійська Арабія є головним джерелом фінансів. Китай постачає зброю, виконує головну ролю у зв'язку між поодинокими бойовими афганськими організаціями і їхнім командуванням в краю і закордоном, та, як подають совєтські джерела, висилає в бойову зону своїх спеціялістів партизанської боротьби. Іран виконує ролю в опіці над хворими й раненими та в постачанні харчових засобів. Пакістан дає свій терен і засоби для транспорту людей і матеріялів та можливості для реорганізації і відпочинку афганських відділів, які прийшли зі смуги боїв. Ось як це представляють совєтські джерела: майор совєтської армії П. Студеникин рапортує у „Правді" з 12-го червня: „Китай забезпечує міно-

(Закінгення на стор. 6)

Іванна Савицька

ЮВІЛЯТОВІ

Люблю спостерігати з мого високого вікна життя тієї дільниці. Ви не гадайте собі, що тут якась там провінція, світ, забитий дошками. Тут, наче у вулику... крутяться трудолюбиві бджоли, працівники нашої пошти, урядовці численних банків, робітники косметичної фабрики, духовні особи кількох латинських костьолів, бюрові сили від здирання податків, і річ ясна, урядовці нашого УНСоюзу, працівники редакцій, адміністрації і цілий друкарський персонал.

Про жителів будинку Павла Гука і не згадую, хоч усі вони бігають (а не ходять), такі ще жваві та дужі... Зрахувати всіх їх докупи не зміг би найбільш прецизний калькулятор, бо все оте людське муравлище ранком, вполудне і ввечері — у невтомному рухові, в живій мозаїці індивідів, що крутяться невпинною каруселею.

Як трішки потахне метушня (десята година ранку), в сніговію, бурю чи зливу, в тріскучий часто мороз, чи під вітер, що з ніг збиває, просувається у напрямі „Свободи" висока, струнка силюета. Ось, щойно майнула вона в синьому, мов з голки, костюмі, в краватці. допасованій відтінком, щоб не вразити моди, хустинка в лівій кишені, наче в якого моделя, пішла, потьопала ота постать з течкою у лівій руці, а з паличкою — у правій.

Постать ота зрослася із „Свободою" більше, ніж чверть століття. Досвід тут уже говорить, що літа, працьовиті літа — не роблять людини старою. Вона загартована працею, загартована мисленням, дією, розв'язками різних концепцій, погідним дотепом і безліччю зацікавлень, — консервується прямо, відкидає від себе старість.

Бо що там паличка, що повільна хода, коли ум ясніший від блискавки, повний чітких передбачень, здорової аналізи, завжди розумних суґестій і цей ум повсякчас у центрі світових подій.

Постоявши вранці, чи пізньої ночі під дверима тієї Людини з паличкою, ви почуєте музику писальної машинки, а згодом, перегортаючи „Свободу", читатимете на другій сторінці свіжу статтю, прозору, ясну розумну, підписану іменем, чи може теж і криптонімом, і ви вгадаєте зразу, що цю статтю писав не хто інший, а редактор Іван Кедрин.

Людина з паличкою не мусить бути старою, коли вона творча, духом усе молода і активна, з гострим пікантним дотепом, готовим відперти кожну словесну агресію. До тієї людини з паличкою старість не має доріг, не має доступу. Чому не має? Либонь тому, що ота старість боїться тієї палички...

Іван Фур

Озвучена книга для сліпих

Одною з найбільш дошкульних і трагічних хворіб — це незрячість, бо тоді людина позбавлена бачити своє оточення, красу природи, своїх найближчих співжителів, батьків, сестер, братів і часто рідних дітей. Незряча людина не може слідкувати за подіями, що відбуваються в її оточенні, громаді і світі. Вона позбавлена можливости слідкувати за новинами в часописах, журналах і книжкових виданнях, нездібна самостійно читати, оглядати фільми і різні здобутки людського ума.

Здорові очі є вікном нашого розуму на довкілля, на світ, вони щоденно приносять нам нові образи і враження нашого оточення.

В Америці, країні, якій живемо, приблизно десять мільйонів людей терпить на хворобу очей, має послаблений зір, з яких півмільйона не може свобідно читати, навіть з допомогою окулярів, а найменше півмільйона є цілком сліпі.

Уже 1877 року Томас Едісон винайшов прилад — фонограф і записав на восковім циліндрі людський голос, що пізніше уможливило з начитаних книжок користати особам, які не бачать. Він назвав цю процедуру „говорить книжка" (talking Book). Пізніше прийшло удосконалення, награні платівки, а тепер записані магнітофонні стрічки. Француз Люї Брайл (1809-1852) розвинув, удосконалив і спростив складну азбуку Чарлза Барбієра (Charles Barbier), яку незрячо — глухі читають дотиком пальців. Люї Брайл був сліпим від третього року життя, став учителем, писав і друкував книжки для незрячих осіб.

Для тих нещасних фізично хворих людей створено ряд інституцій, товариств і шкіл, які їм допомагають, підготовляють їх до практичного щоденного життя і праці у їхньому домі, на подвір'ї, вулиці, до праці у торговельних і промислових підприємствах. Створено численну літературу, записи на платівках і магнітофонних стрічках, які приносять сліпим світло, гумор, бо приготовані у такій формі, що вони можуть без труду з них користати. Цю літературу можна в кожній більшій бібліотеці позичити.

Українська громада в ЗСА і Канаді має також багато природою покривджених людей, які є незрячими від уродження, або втратили зір уже в молодечім чи старшім віці, а є і багато осіб, що хворіють на очі, мають послаблений зір і навіть з допомогою окулярів не можуть читати часописів і книжок. В українській мові не маємо тут у вільному світі відповідної літератури, з якої могли б користати незрячі, слідкувати за новинками в українській пресі, літературі і українськім житті.

У Клівленді вже 76 років працює недоходове Товариство для сліпих людей (The Cleveland Society for the Blind), діяльність якого дуже широка і корисна, і яке обслуговує всіх, хто зголоситься, хто потребує фахової допомоги і поради. Незрячі українці також користають з поради і допомоги цього Товариства. Директор Товариства Клео Долен, надзвичайно відданий цій інституції і працьовитий, добрий організатор, розбудував приміщення, затруднив професійно вишколених працівників, які навчають незрячих осіб, як практично виконувати свої обов'язки в щоденнім житті, щоб не бути тягарем членам родини і оточення. Уже понад 20 років у тому Товаристві працює, як фахова сила, українка, активна в Пласті, Товаристві „Рідна Школа" і українській громаді Клівленду Мирослава Оришкевич, старанням якої начитано на магнітофонну стрічку українські книжки для незрячих українців. На покриття перших і конечних витрат озвучених книжок в українській мові їй пощастило виєднати від Управи Товариства тисячу долярів, але ця сума не вистачає, щоб розвинути в цьому напрямі діяльність і обслуговувати всіх незрячих українців, які голосяться і просять їм допомогти. Товариство свій бюджет опирає на добровільних пожертвах громадянства і своїх добродіїв і більше не може фінансувати української програми.

Щоб допомогти своїм незрячим братам українське громадянство ЗСА і Канади щедрими пожертвами могло б створити відповідну матеріяльну базу при Товаристві у Клівленді, яка буде зужита виключно для незрячих українців. На кожну суму жертводавець отримає поквітування з подякою, підписане директором Товариства. Пожертви можна відтягати від податку.

Усі незрячі українці і ті хто має послаблений зір, повинні зареєструватися у Товаристві (можна писати по-українськи) і користати з його порад і послуг, безплатно, даром.

Уже маємо такі озвучені книжки, як Іван Багряний — „Тигролови", „Антон Біда герой труда". Олеся Бердника — „Свята Україна" і „Блакитний коваль". Віктора Боровського — „Поцілунок сатани". Ігоря Калинця — „Коронування опудала", „Вогонь Купала", „Під-

(Продовження на ст. 6)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Ще про Український Лемківський Музей

У щоденнику „Свобода", ч. 111, 13-го червня, а перед тим у тижневику „Шлях" з дня 24-го травня ц. р. появилася інформативна стаття авторства д-ра Василя Ленцика п. з. „З Українського Музею і Бібліотеки в Стемфорді".

У своїй статті д-р В. Ленцик згадує й справу Українського Лемківського Музею. Не сумніваюся у добрій волі автора — директора цієї важливої культурної інституції, а проте, бажаю необхідним пояснити деякі сумніви чи непорозуміння, що їх можна мати прочитавши статтю, з думкою про те, щоб оцих сумнівів більше не було.

У статті читаємо: „Збірки Музею збагатились передусім цілим Лемківським Музеєм, який ще минулого серпня передала Головна Управа Оборони Лемківщини до Музею в Стемфорді для збереження грядучим поколінням цієї унікальної культури нашого страдального племени лемків. Збірку передали голова Організації Оборони Лемківщини д-р І. Гвозда та опікун Музею Лемківщини мґр Микола Дупляк. Для збірок Лемківського Музею буде приділена окрема кімната". Цитата із „Свободи".

З того виходить, що лемківська збірка збагатила Український Музей, тобто сталася його частиною. Так воно не є.

Експонати Музею Світової Федерації Лемків, бо так він називався перед перевезенням до епархіяльної палати в Стемфорді, не стали частиною іншого музею, бо ми перевезли їх з думкою створення окремого Українського Лемківського Музею. Про це виразно я писав у „Свободі" від дня 10-го вересня 1980 року.

Віримо у волю Владики Василя Лостена і його обіцянку передати до диспозиції нашої збірки окрему кімнату, у якій Рада Директорів Українського Лемківського Музею, яку ми востаннє зорганізували, оформить постійну виставку лемківської спадщини і буде нею керувати та опікуватись. На цю кімнату дуже чекаємо, бо матеріяли лежать спаковані, невикористані.

Немає сумніву, що українська культура збагатиться з відкриттям Українського Лемківського Музею, але на цей день, ще чекаємо.

Фактом є, що не ціла збірка лемківських експонатів знаходиться вже в Стемфорді, частина залишилася у куратора Музею, залишилася й ціла Бібліотека Лемкознавства та УПА, органі-

(Продовження на ст. 6)

Петро Одарченко

СПІВЕЦЬ СРІБНОЇ ЗЕМЛІ

II

Розділ п'ятий охоплює поезії, написані 1922-1931 рр., що не ввійшли в перші чотири збірки. Шостий розділ — це поезії 1936 року, решта розділів охоплює поезії 1939-1974 років. Велике значення цього першого тому, упорядкованого дочкою письменника, полягає у тому, що тут подано не тільки тексти первісні, тексти першої редакції, а також пізніші редакції поезій, переробки первісних текстів. Ці пізніші редакції відзначаються значно більшою художньою досконалістю і показують творчий шлях поета, його творчу працю над своїм поетичним стилем.

Основні мотиви поетичної творчости В. Ґренджі-Донського: глибокий і щирий патріотизм, любов до поневоленого народу, заклики до боротьби за національне і соціяльне визволення, ідея соборности, захоплення красою рідної природи, особиста лірика, тема кохання і т.ін.

В зелених горах Верховини
Мене зродила мати.
І птах-співун з гілок калини
Навчав мене співати

Такими словами розпочав свою поетичну творчість славний син Срібної Землі. Відкидаючи геть чуже народові москвофільське „язичіє", поет закликає своїх земляків:

Люби рідну мову, люби рідне слово
І справі народній ти відданий будь,
Люби Україну, люби як нікого,
Вона ж твоя мати, того не забудь.

...Стій твердо, мов криця, і будь непохитним,
Життя українця — постійна борня,
І розум у тебе хай буде, як бритва,
Відвага і смілість і правда своя.

Поет бачить навколо соціяльні контрасти:

Пани та їх родина
Одягнені у шовк,
А глянь на селянина —
Та ж він з нужди пожовк.

Він малює тяжкі картини народного горя: вдова та її немовля у Святий Вечір помирають з голоду, в холоді й голоді тяжко працюють дроворуби, „селянин голоден, із біди опух", всюди бачить він „болі, гніт, страждання, муку", бачить, як бідних людей „нужда, і голод, й пошесть десяткує, а по наших трупах ворог бенкетує", як „нашу срібну землю вкрили чорні круки",

В злиднях та серед неволі
нуждарі-селяни,
вівсика і бараболі
й до Різдва не стане.

Лісоруби без роботи,
праці скрізь шукають...

... Голод вічно з нами
стукає у двері.

Тиф, Сухоти косять живо,
убиває й Чарка.

Тяжко картину народного горя малює поет у поезії „Бачив я сьогодні..."

Входжу до хатини —
Бідна удова,
Жовта, як стеблина,
Висхла, як трава.

Боса хмиз приносить —
На дворі мороз,
Із грудей їй дише
Смерть-туберкульоз...

А дітей громада,
Качана їдять,
Постолів немає —
На печі сидять...

Поет не може бути байдужим до горя народного, і з його уст лунають революційні заклики:

Вставай, пригноблений народе,
З летаргії вставай!
Пора велика вже приходить,
Воскресне Рідний Край!

Поет оспівує славних борців за свободу, які поклали свої голови за велику ідею визволення свого народу з кайданів соціяльної політичної й національної неволі. Рішучим протестом звучить його вірш „Розділили Україну поміж ворогів". Але поет вірить, що прийде час, коли Україна скине гніт неволі:

Рвіть, топчіть, та сепаруйте,
Шлях наш повний вже колод,
Та хоч смійтесь і глузуйте,
Знайте, встане мій народ!

... Чим ми є, не ганьбимося,
Ось, чиї ми є сини:
Українці ми звемося!
Не „русняцькі русини"!

До молодого покоління звертається поет такими словами;

Піднявся рідний стяг ізнов,
Карпатський вітер ним колише...

Свій соняшно-блакитний стяг
Ви сильно в двох руках держіте...

А Срібну Землю — Рідний Край
Не зрадьте, не продайте...

(Продовження буде)

ЛІТНІЙ СЕЗОН НА СОЮЗІВЦІ ВЖЕ РОЗПОЧАВСЯ

Союзівка (Л. Волянська). — Два літні місяці на чудовій оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах, липень і серпень, ба навіть весь вересень, і цього року обіцяють бути вимріяними вакаціями для тисяч українських відпочивальників, які залишать задушливі гарячі домівки, вулиці й місця праці американських міст, де проживає найбільша кількість українських поселенців, і довгими валками авт і автобусів мандруватимуть до Союзівки і інших українських вакаційних осель скрізь по Америці.

Без сумніву серед усіх цих осель, як перлина, вимальовується красуня — Союзівка, яка як раз на кінець тижня Дня Незалежности — в п'ятницю — 3-го липня, в суботу — 4-го Липня, і в неділю — 5-го липня відкриває літній сезон прерізними активностями, включно з тенісовими й плавацькими змаганнями й найрізноманітнішими мистецько-музичними програмами.

Легендарний Едвард Козак є щоліта на Союзівці. Ліворуч від нього також „Легенда Союзівки", якщо вірити перу Марти Кордуби, невтомний Володимир Квас.

Володимир Квас

Найбільш зайнята людина на „Союзівці", її повсякчасний адміністратор, але через рік, — він „погрожує", вже емерит-адміністратор, розповів кореспондентові „Свободи" про цьогорічний сезон і що в ньому буде зовсім нового. Зустріч-розмова відбулася 28-го червня у метушливу неділю — якраз після Богослуження в церкві св. Тройці, в гостинній їдальні Союзівки, де всі стіни прикрашені творами рідного образотворчого мистецтва, а гостей обслуговують премилі українські панночки: Марічка М. Маріянна С., Ліда К., Леся О., Мотря П. і багато інших, всі у барвистих народних блюзочках і з наймилішим способом звертання до гостей, — вони бо всі студентки коледжів або учениці останніх кляс середньої школи і теж незабаром — студенти університету.

На Союзівці якраз у розпалі тенісовий табір, тому скрізь і всюди бачиться юнацтво, діти, підлітки і молоді духом їхні батьки з тенісовими ракетками напоготові. Серед них інструктори: головний редактор „Свободи" Зенон Снилик, і до асисти йому кілька інших наших тенісових асів. Тож і не дивно, що кінець двотижневого тенісового табору, що якраз припадає на довгий „вікенд", буде атракцією Дня Незалежности.

У п'ятницю і суботу виступлять ансамблі з Ошави, Канада, перший раз на Союзівці квартет „Волошки" і танцювальний ансамбль „Соколи". Гратимуть в п'ятницю й суботу на забавах, яких буде тут кілька, оркеста „Темпо", „Червона Калина", і звичайно — власна оркестра Союзівки під керівництвом Алекса Худолія. П'ятнична програма, яку готує Аня Дидик, присвячена Дню Незалежности.

Про всі активності і взагалі працю оселі розповідає Володимир Квас, який плянує всі програми з допомогою керівника музичної частини композитора, нещодавно з Києва, Леоніда Вербицького, координатора молодечих справ УНСоюзу Марти Кордуби та постійного конферансьє Союзівки вже довгі роки Ані Дидик, яка кожного літа залишає свою учительську працю в Арізоні, щоб три місяці віддавати свій талант і вміння сцені Союзівки.

Взагалі, як довідуємося, літо проходитиме під знаком фестивалю молоді, який відбудеться тут у такій формі уперше — це будуть суцільні два тижні фестивалю „Лицем до молоді". Це гасло відоме і багато вживане, але тут воно наповнене новим змістом. Фестиваль, — каже директор Володимир Квас, — буде суцільним пописом молодих ансамблів, груп і окремих молодих осіб, яких зголосилося вже понад сотня і зголошення напливають далі. Всі вони матимуть нагоду виступити перед великою авдиторією гостей, всі вони будуть забезпечені під час перебування на Союзівці реклямою, доброю славою, популярністю, оплесками та вдячністю глядачів. Цей фестиваль заплянований від 15-го до 29-го серпня. Пописи талановитої молоді проходитимуть щодня і щовечора. Серед зголошених, наприклад, така мистецька одиниця, як Балетна школа Роми Прийми-Богачевської. Її танцюристи приїдуть з сусідньої „Верховини", Оселі УБС, де вони проходять танцювальний табір. Будуть і інші ансамблі молоді та окремі виступи з музикою, танцем, співом, а також з образотворчими виступами і подібними.

Згадуючи виставки, В. Квас говорить про продовження образотворчих виставок і цього сезону, а прізвища учасників — мистців будуть своєчасно подані. І як підтвердження цього, на Союзівці вже перебуває творець „зоряних садів", маляр і мистецтвознавець Темістокль Вирста з Парижу.

Як місяць серпень буде місяцем молоді, так місяцем раньої „золотої осени" буде вересень, який проходитиме під знаком українських піонерів. Початок вересня і до 19-го, коли плянується тут величаве відкриття пам'ятника отцеві Григорієві Грушці, основникові „Свободи" і піонерові українського зорганізованого життя в ЗСА. Він поклав підвалини під розбудову славного вже тепер на всі континенти поселень українців — Українського Народного Союзу.

Тож весь цей час носитиме назву — „Лицем до піонерів!" На Союзівці ті що їх можна назвати піонерами, вже відбули свій з'їзд перед сезоном — червні, — але чимало прибуде їх і на тиждень отця Грушки. При нагоді хочу згадати незвичайно цікаву і майже унікальну розмову зі старенькою постійною мешканкою Союзівки і найдавнішою українкою-американкою, яку мені довелося зустріти, Анною Лисогір, яка приїхала до Америки з Тернопільщини ще в 1905 році. Отже вже вона відсвяткувала тут 75-річчя свого перебування в Новому Світі. Вона є 60 років членом УНС. Старенька має про що розповісти, її життєпис і життєпис її великої і відомої родини — це своєрідна епопея українського емігранта на поселенях у „Країні нагод" і здійснення пошуків індивідуального добробуту і щастя. Розповідь її належить до прецінних причинків до історії наших поселень і має бути обов'язково оформлена і опублікована. „Лицем до піонерів", „Лицем до сеньйорів" — ці гасла дуже подобаються цій українській поселенці, і Анна Лисогір уважає їх на часі.

Заплянувано тут, на Союзівці, ще цілий ряд імпрез, про які будуть у пресі подані деталі.

Тим часом Союзівка радо старатиметься примістити всіх бажаючих бути гостем цих програм, але вже постійним гостем на Союзівці стати цього літнього сезону дуже тяжко. Місця замовлені наперед і зайняті, хоч все ще є невелика кількість місць вільних і тих, що в останню хвилину будуть з якихось причин замовцем відмовлені. Проте бажаючі побувати на Союзівці, коли тут вже всі кімнати виповнені, можуть порадити собі в той спосіб, що розташуються в численних оселях, мотелях, пансіонах і гостинницях, чи просто по знайомих, у околиці Кергонксону. Для цікавих варто тут подати, що навколо Союзівки вже мешкають 500 українських родин, і це число постійно збільшується.

З усього видно, що невтомний і всюдисущий адміністратор Союзівки добре попрацював разом зі своїми понад 80 працівниками, над тим, щоб гості Союзівки були задоволені. Це його найперша справа. Журиться трохи він тепер тим, що і йому треба міркувати про емеритуру. Діло ж його рук і серця Союзівка перейде тоді в інші, молоді руки. І хоче він, щоб виконувала і далі ту колосальну роботу для української людности, як досі. Мріє директор, що такою вона лишиться назавжди. Вона — це не ще один „голідей інн", а оселя українська, бо „якщо б стала вона ще одним готелем, то хто ж тоді їхав би за сотні й тисячі миль сюди на вакації? Дух український — ось її найбільша принада!". Такою Союзівка є тепер, такою була і такою має лишитися на догі-довгі роки нашого тут перебування. Вона є і буде клаптиком України, завжди рідної, завжди незабутньої і завжди найдорожчої, Богом даної нашому народові, землі. Тож — до побачення на Союзівці, бо тут як ніде!

Крім науки загального українознавства молодь на Союзівці знайомиться з братською діяльністю і головними урядовцями УНС. Тут молоді українці мали цікаву зустріч з д-ром І. Флисом, В. Оріховським (сидить і стоїть зліва), Уляною Дячук і Володимиром Соханом (сидить і стоїть з правого боку); по середині в першому ряді викладачі на курсах.

Працівники Союзівки мусять бути майстрами на всі руки: вдень вони обслуговують гостей — годують, прибирають, возять, подають і чистять, а увечері: „Як танцювать, — то й ушкварять, аж земля трясеться. А співати — то співають, аж лихо сміється!" (З правого боку — „гуцул з поділля" унікальний В. Квас)

Майбутні олімпійські пливаки готуються до перегонів, чи вода в басейні тепла, чи холодна змагання йдуть вперед.

Стереже безпеки на оселі недремне око вірного і гарного Чемного, хутро якого могло б скрасити не тільки пса, а навіть короля звірів Лева, що цар.є над звірами.

Тенісовий табір, а потім тенісові змагання збирають силу глядачів і учасників. Тут учасники вишикувалися в лаву по заслужені трофеї, які вони ось-ось дістануть.

Програма на Союзівці під час Дня Незалежности

Кергонксон, Н.Й. — Як кожного року влітку, так і цього року, тут на Оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах, буде відкриття літнього сезону, започаткування якого завершить дводенна різноманітна програма у п'ятницю, 3-го липня і суботу, 4-го липня, — і участь у якій візьмуть відомі мистецькі одиниці.

У п'ятницю, в год. 8:30 вечора з нагоди Дня Незалежности (4-го липня) відбудеться спеціяльна програма у великій охолодженій залі „Веселки" у виконанні Ансамблю Союзівки, Тріо „Волошки" з Ошави, Канада, Музичного квартету з Ошави, Канада; конферансьє Аня Дидик. В год. 10-ій вечора відбудеться забава при звуках двох оркестр — „Темпо" під дириґуванням Івана Коваля та оркестри Союзівки під керівництвом Алека Худолія.

У суботу, 4-го липня, в год. 8:30 вечора виступлять: Тріо „Волошки", Музичний квартет і танцювальний ансамбль „Соколи" з Ошави, Канада. В год. 10-ій вечора гості матимуть змогу танцювати на забаві при звуках оркестри „Червона Калина"; співатиме Оксана Тромса.

Лави українських професіоналістів зростають — три брати Козіцькі

Володимир і Анна Козіцькі із Йонкерс, Н.Й., мають з чого радіти: їхній вже другий з черги син Орест закінчив медичні студії дипломом доктора медицини цього року у „Ню Йорк Медикал Коледж" з найвищим відзначенням і відзначенням від „Альфа-Омега-Альфа". Орест народився 5-го серпня 1955 року в Ню Йорку. Він вчився у католицькій школі при парафії св. Михаїла в місті Йонкерс. При цій же школі він закінчив українознавство матуральним дипломом. Середня школа — „Фордгам Преп", підготувала його до передмедичних студій у Пенсильванійському університеті у Філядельфії, які він закінчив з відзначенням Suma cum laude і „Фі—Бета—Каппа".

Не зважаючи на велике навантаження студійної праці, Орест Козіцький знайшов час, щоб очолювати протягом трьох років Українську студентську громаду в цьому університеті. Рівнож він ніколи не залишав праці в Осередку СУМ-у ім. „30-го Червня" в Йонкерсі, до якого вступив на сьомому році життя. У СУМ-і він належав до спортової ланки копаного м'яча „Крилаті" і до танцювальної групи українських народних танців. В студентські роки він був також членом ТУСМ'у - Товариства Української Студійної Молоді ім. Миколи Міхновського.

Д-р Орест одружився з Марійкою Дудар з Йонкерс, булавною і виховницею в СУМ-і. Тепер вони обоє є дружинниками в цій організації. Молодий лікар д-р Орест Козіцький далі продовжує свою працю для української громади. Він зорганізував для українців у Йонкерсі періодичну перевірку тиску крови, провадить тут освітні семінари та виклади на медичні теми,

Д-р Орест Козіцький

головно для української молоді. Резидентуру з ділянки внутрішньої медицини Орест буде відбувати в Медичному центрі Альберта Айнстайна в Ню Йорку.

Орестів старший брат д-р Петро Козіцький практикує медицину в шпиталі св. Луки в Бетлегемі, Пенсильванія. Біля цієї лічниці він веде також свою власну медичну практику. Д-р П. Козіцький є хірургом-ортопедом і хоч молодий віком він відомий серед американського загалу і в медичних колах. З власної ініціятиви він здавав додаткові спеціфічні іспити з ділянки ортопедії і дістав звання „медичного амбасадора", що є значним досягненням у ділянці медицини. Він одружений із Лілею, з дому Донець, і вони мають трьох дітей: Лілю, Ларису і двомісячного Петруся.

Молодший брат д-рів Петра і Ореста Козіцьких Роман Козіцький закінчив добру фінансову школу також при Пенсильванійському університеті і тепер студіює право в Гофстра університеті.

Брати Козіцькі є членами Українського Народного Союзу.

Богдан Тодорів

Вшановано ювілята проф. д-ра Осипа Андрушкова

За ініціятивою інж. М. Симанишина і других зорганізувався два місяці тому комітет для вшанування 75-річчя з дня народження і 50-річчя наукової і громадянської праці проф. д-ра Осипа Андрушкова, дійсного члена НТШ від 1951 року, члена його Головної управи протягом 30 років, його голови в роках 1974-1977, члена і голови математично-фізичної секції НТШ, професора університету Сітон Гол протягом 22 років, від 1949 року до 1971-го.

Комітет для вшанування ювілята був при Українському Народному Домі, тут проф. Андрушків працював довгі роки як член ради і будівельного комітету, — під патронатом НТШ і місцевого Відділу УККА.

Ювілейне святкування відбулося в суботу, 6-го червня, у великій залі Українського Народного Дому, Ньюарк — Ірвінґтон, в приявності коло сотні учасників. Ювілята і його дружину ввели урочисто на залю їхні колишні студенти і учні. Інж. М. Симанишин, голова ювілейного комітету і господар вечора, відкрив святкування і попросив до слова голову НТШ в Америці д-ра Я. Падоха, який коротким словом привітав ювілята від Головної управи і всього членства НТШ, підкреслюючи важливість науки. Отець М. Перетятко молитвою започаткував святкування. Тост і ґрімке „Многая літа" для ювілята, його дружини проф. Софії і родини надали тон вечорові.

За головним столом сиділи: д-р О. Андрушків з дружиною Софією, інж. Богдан Андрушків з дружиною Вірою і двома дочками Христиною і Оксаною, проф. д-р Роман Андрушків з дружиною Світланою і сином Павлом. Слідувала добре приготована вечеря-бенкет.

Проф. М. Чировський сказав слово про ювілята, змальовуючи образ проф. Андрушкова, як людини працьовитої, патріотичної, здисциплінованої, захопленої своєю роботою в ділянці математики, з нахилом до громадської праці, веселої вдачі і з почуттям гумору. Доповідач зокрема зупинився на праці ювілята для Наукового Товариства ім. Шевченка на протязі більше як тридцяти років. Як член Головної управи, заступник голови і голова НТШ, він виказав свою відданість організованості української науки. Як голова комітету підготовки 100-річного ювілею НТШ, ювілят доказав чуда в суперечі багатьом, хто сумнівався. Науковий конгрес був знаменитою маніфестацією української науки у вільному світі, був свідомим протестом проти викривлювань українознавчих дисциплін большевицькою владою Москви на наших рідних землях. Сл. п. проф. М. Стахів у своєму слові на науковому конгресі НТШ казав, що успіх 100-річного ювілею — це був безсумнівний успіх професора Андрушкова.

Як голові НТШ, проф. д-ру Осипові Андрушкові вдалося продати частину земельної власности НТШ у горах Кетскилл стейтові Ню Йорк і поставити відповідну фінансову базу під наукову діяльність товариства. Відтоді публікація книжок не являла з себе більше жодної окремої проблеми в роботі НТШ.

Двадцять два роки викладання в університеті Сітон Гол залишили в університеті враження про легендарність особи і наукової та педагогічної роботи проф. Андрушкова.

В час відходу професора на емеритуру університет відзначив його за його працю, а зокрема за розбудову математичного департаменту як його голова золотою медалею заслуги.

Ювілят працював довгі роки в Товаристві Прихильників УВУ і посвячував зокрема придбанню фондів для наукової діяльности Українського Вільного Університету. Робота була важкою і невдячною.

Проф. Андрушків працював в Товаристві „Самопоміч" і був його головою певний час; в управі Українського Народного Дому у Відділі УККА, в Асоціяції Українсько-Американських Професорів і в інших товариствах та установах.

Проф. д-р Роман Воронка, член Математично-фізичної секції НТШ, другий доповідач, говорив стисло про наукову працю проф. Андрушкова в НТШ і на американському форумі. Проф. Андрушків друкувався в престижевих американських і чужих наукових публікаціях, брав участь у багатьох наукових з'їздах, зокрема міжнародних математичних конгресах в Стокгольмі, Ніке і Ванкувері. Ювілят належить до багатьох професійних американських і чужих математичних товариств, як науковець, вмічений у „Хто є хто в Америці", „Американ Мен ов Саєнс", „Гу'с Гу ін Амерікен Едукейшин", „Лідерс ов Амерікен Саєнс", „Гу'с Гу ін ди Ворлд", та в Енциклопедії Українознавства.

Ювілят роками був душею Математично-фізичної секції НТШ і видавцем „Протоколів" секції. Без його жертвенної праці ледве чи були б ці математичні публікації української мовою появилися.

Від Українського Народного Дому, де ювілят вложив багато труду і часу, поздоровив його голова Дому Р. Миґаль; від Товариства Інженерів — Василів; від Т-ва Прихильників УВУ — д-р П. Богдальський; від колишніх учнів і студентів проф. О. Андрушкова — Н. Басняк, який говорив зворушливо про повну самопосвяти працю професорів, включаючи тут обох Андрушкових — проф. Осипа і його дружину проф. Софію. Навчання тоді велося в тісних і невигідних приміщеннях, часто неоплачених, зле освітлених без книжок, нестачі паперу серед гамору і неспокою. А все ж таки з цього навчання вийшли люди, підготовані до вищих студій, щоб осягнути професійне звання. Один із земляків і товаришів молодих років О. Андрушкова проф. М. Цяпка у своєму слові нав'язав до минулого.

Віра Андрушків, синова ювілята, у веселій віршованій формі прочитала хроніку родини Андрушкових, наголошуючи різні комічні моменти з життя.

У мистецькій частині *вечора* виступали артистки І. Кононів і В. Калин-Маґмет, відспівавши зворушливо кілька пісень, в тому в'язанку стрілецьких пісень, улюблених ювілятом. Ювілят зрештою сам займався музикою, грав на кількох інструментах і співав. Акомпанямент — проф. Базаля. С. Маґмет у ролі Гриця Зозулі сказав веселий скеч, нав'язуючи до сьогоднішньої ситуації в нашій громаді.

Приявні згодом заслухали прочитані господарем вечора привіти, які надійшли на ювілейне святкування. Він теж представив головний стіл. При кінці вшановано відспіванням „Многая літа" проф. Софію Андрушків, яка своєю любов'ю і посвятою допомогла своєму чоловікові осягнути те, що він осягнув.

Ювілята вшанували різні українські товариства, які прислали свої репрезентантів на святковий вечір.

Пані Біґун, член ювілейного комітету і член Відділу УККА, вручила ювілятові подарунок від всіх присутніх — „Історичний Атлас України", який підписали на спогад проф. Андрушкову всі учасники святкового бенкету.

Вкінці господар вечора попросив ювілята до слова. Д-р О. Андрушків, згадав декілька епізодів з минулого, подякував організаторам і приявним, що ласкаво взяли участь у його святі. Отець М. Перетятко закінчив зустріч молитвою.

Цілий ювілейний вечір був дуже потрібний і приємний, і учасники ще довго не розходилися по його офіційному закритті, продовжуючи дружню розмову.

М. Чировський

Отець проф. І.Гриньох відвідав ЗСА

Від кінця травня до половини червня цього року гостив знову на нашому континенті о.проф.д-р Іван Гриньох з Німеччини. Цим разом наш достойний гість був у більш офіційному характері, а саме, як голова Українського Богословського Наукового Товариства.

Метою подорожі було познайомити ієрархію, духовенство і мирян нашої митрополії з діяльністю Богословського Т-ва заохотити їх до співпраці з ним, як також нав'язати контакти з деякими науковими установами, щоб наладнати їхню співучасть у підготові відзначення 1000-річного Ювілею Хрищення Руси-України.

В тій цілі о.проф. д-р І. Гриньох склав візиту Філядельфійському Митрополитові, Архиєпископові Стефанові Суликові та відбув з ним довшу розмову, як також мав короткі принагідні зустрічі зі стемфордським Владикою Кир Василем і чікагським Кир Інокентієм, що дало змогу обмінятися деякими думками. Отець доктор старався також відвідати Блаженнішого Митрополита Мстислава і при цій нагоді оглянути Духовну Семінарію та Музей у Бавнд Бруку, але це показалося неможливим з огляду на Собор Української Православної Церкви, який саме в той час відбувався.

У Ню Йорку о. проф. І. Гриньох мав змогу зустрінутися з представниками Української Вільної Академії Наук та провести з ними корисні розмови. Як професор Українського Католицького Університету в Римі, він, очевидно, відвідав також Філії УКУ у Філядельфії та Вашінґтоні. Мав намір також загостити до Філії у Чікаго, але цим разом це не вдалося.

Успішними були відвідини Гарвардського Університету, де наш гість з Европи мав змогу оглянути його бібліотеки, познайомитися з ходом праці Українського Наукового Інституту, та відбути дуже ділові розмови з його керівником проф. О.Пріцаком, щоб зорієнтуватись, скільки ця поважна наукова інституція зможе дати вкладу до наших 1000-річних ювілейних святкувань.

"Надіємося, що всі ці розмови і контакти дадуть початок для корисної і плодової співпраці всіх наших наукових сил, що спричиниться до всебічного відзначення цього нашого рідкісного Ювілею. Всі ці вищезгадані заходи набирають особливої ваги в обличчі вістки, поданої в березневому числі Журнала Московської Патріярхії, що, згідно з рішенням Синоду Руської Православної Церкви, Загорськ також збирається відзначити цей 1000-річний Ювілей Хрищення Руси і покликав вже навіть відповідні наукові комісії.

Користаючи з короткого побуту цього знаменитого бесідника й одного з найвидатніших українських богословів під сучасну пору, Філії УКУ в Філядельфії та Вашінґтоні зорганізували на швидку руч дуже цікаві доповіді. У Філядельфії у четвер, 4-го червня, отець професор говорив на тему: „Богословські основи Богородичних правд віри у світлі ортодоксії." Хоч доповідь була на високому академічному поземі, а сама тема стисло богословська, то все ж таки прелегент зумів зробити її доступною і зрозумілою у загальному навіть для слухачів з інших професій. Авдиторія з великим зацікавленням та напруженою увагою слідкувала за ходом думок доповідача. З'ясувавши спочатку широко й дуже вичерпно дефініцію ортодоксії, о. д-р І.Гриньох згадав про два папські документи: Буллю Папи Пія IX: „Інеффабіліс Деус" з 1854 року, та Апостольську Конституцію Папи Пія XII: „Мунфіцентіссімус Деус" з 1950 року (про Непорочне Зачаття і Успіння Богородиці). Опісля зосередився на основах Богородичних правд віри у Східній Церкві, які були покладені ще в перших віках офіційного християнства східніми отцями церкви і задокументовані у Св. Літургії Івана Золотоустого, та становили таким чином, від віків „Вірую" Божого люду на сході. Отож, як доповідач підкреслив, Божественна Літургія у Східній Церкві є не тільки безкровною жертвою, засобом культу і частиною обряду, але ще й до того фундаментом і документом богословської мислі тієї ж церкви.

Тема доповіді була дуже на часі, бо саме цього року християнський світ Сходу і Заходу відзначає 1550-ліття Ефеського Собору (431 р), на якому проголошено, що Марія є справді Богородиця-Теотокос, а не тільки Христородиця, як твердила Несторіянська єресь.

До речі, виголошена доповідь була скороченим оглядом праці о.д-ра І.Гриньоха, яка має появитися у 1981 році в німецькому збірнику, присвяченому дослідам богословських основ почитання Богородиці.

В неділю, 7-го червня, на Філії УКУ в Вашінгтоні відбулася друга доповідь о. професора, цим разом на тему: „На порозі 1000-ліття нашого Християнства."

Була ще заповіджена доповідь в Ню Йорку, але з уваги на похорон о. ігумена д-ра В.Гавліча, відкликано її.

Слід тут також згадати, що д-р Леонід Рудницький, директор Філії УКУ у Філядельфії, провів з отцем професором інтерв'ю, яке було передане на радіомовленні „Голос мирян", спонзорованім місцевим Відділом Патріярхального Товариства. В цьому інтерв'ю було порушене питання синодів, їх значення і завдання у Східній Церкві, та конкретно, наші попередні синоди і спроба інтерпретації останніх двох єпископських синодів нашої церкви. Друге питання відносилось до поминання Патріярха в Св. Літургії. Отець д-р І.Гриньох підкреслив, що воно має не тільки літургічне значення, але рівночасно є й основою для побудови нашого „Вірую" у святу єдину католицьку і апостольську церкву. Поминання Патріярха творить підставу для тих законів, які пізніше будуть оформлені у змагання за повноту прав нашої церкви, за віднайдення її ідентичности яка, на жаль, впродовж довгих століть почала затрачуватися у свідомості всього українського Божого люду. Поминання Патріярха, отже, творить наш рідний закон.

Третім питанням було святкування нашого 1000-річчя Християнства. Отець професор радіє з ініціативи наших наукових установ, яка виявилася у зустрічах і конференціях у Філядельфії і Римі, але їх треба поглибити, щоб дійти до конкретних висліддів. Потрібно створити різні дослідчі комісії, правно-літургічну, правно-канонічну, біблійну та інші, щоб можна було разом з братами православними справді спільно заманіфестувати, що ми є одна церква старої Києво-Галицької Митрополії і всієї Руси. І це буде нашим гідним вкладом у цей ювілей, який буде становити поріг для наступного 1000-ліття Українського Християнства і відродження Української Церкви та Українського Патріярхату з осідком у Києві. Київ мусить стати осередком нашого Християнства, так як він був напочатку.

Стефанія Бережницька

Школи українознавства в Чікаго

Навчання у школі українознавства при українській православній парафії св. Володимира в Чікаго закінчено в неділю, 7-го червня. Багато часу, енергії та праці вкладо духовенство, учителі та батьки за тридцять років існування школи, щоб дати молоді достатні знання з релігії та предметів українознавства. Вранці учні та вчителі були на Службі Божій. Опісля зроблено спільну фотографію. Велику авдиторію парафії скоро заповнили учні, батьки та численна українська громада. Офіційне закінчення шкільного року розпочав директор школи Олексій Коновал.

Найкращим учням усіх кляс він видав похвальні грамоти за дуже добрий поступ у навчанні з усіх предметів. Ці учні мали впродовж цілого шкільного року всі дуже добрі оцінки і дуже добре говорять, пишуть і читають по-українськи.

Похвальні грамоти дістали: Марко Міскевич, Валя Дудич, Анатолій Коновал, Ніна Василів, Люба Галкин Ганя Лень, Роксана Василів Альвіра Кашуба, Мотя Пошиваник, Ліза Беляєць, Надя Галкин, Надія Заяць, Ліза Кашуба, Олександер Куцевич, Маруся Шкребець, Калина Грушецька, Рая Карасейчук, Ліда Шкребець, Тамара і Таїса Коломийці та Соня Одарченко.

Усні іспити для учнів десятої кляси відбулися 6-го червня. Іспитову комісію, в склад якої входили о. Федір Білецький, О. Семчишин, Дора Пошиваник та О. Коновал очолював проф. Мирослав Семчишин. Кінцеві усні та письмові іспити з дуже добрим вислідом здали Катя Волковець, Андрій Карасейчук, Соня Одарченко та Тамара і Таїса Коломийці . З добрим та задовільним вислідом здали іспити Олександра Косогор, Марко Ляхів і Роман Петрів. Абітурієнтам вручили свідоцтва, кінцеве спільне кляснe фото та „сертифікат оф ечівмент" від американської шкільної ради Ольга Семчишин, учителька релігії, Дора Пошиваник, учителька мови, географії та суспільнознавства. Духовний опікун школи протопресвітер Ф. Білецький вручив кожному учневі хрестик. Три учениці десятої кляси — Тамара та Таїса Коломийці і Соня Одарченко мали дуже добрі оцінки з усіх предметів впродовж цілого шкільного року, і їм вручено разом з похвальними грамотами чеки на 25 долярів від Українського Народного Союзу, які переслав головний організатор Василь Оріховський

Прощальне слово від абітурієнтів прочитала відмінниця кляси Тамара Коломиєць.Випускників школи та всіх учнів вітали з закінченням шкільного року від 12-го Відділу Українського Золотого Хреста в Чікаго Ольга Семчишин, яка подарувала для шкільної бібліотеки книжку — роман у віршах „Слово, слово, слово" Ганни Черінь; від управи парафії проф. М.Семчишин; від батьківського комітету школи Ст. Чупейда та духовний опікун школи на протязі останніх двадцяти п'яти років о. Ф. Білецький.

Концерт з нагоди закінчення шкільного року розпочато співом учнів найнижчих кляс при фортепіяновому супроводі учительки співу Марти Стадник. Ліда Висоцька, учениця 6-ої кляси, яка вчиться балетних танців, виконала „Танець годинника". Андрій Карасейчук понад сім років є учнем проф. Ігоря Білогруда. Він виконав на фортепіяні „Думу" композитора Богданова та „Вальс" Шопена. Гуцульський танець і „Гопак" виконали учні 10-ої кляси Тамара і Таїса Коломийці, Катя Волковець та Рая (учениця 8-ої кл.) і Андрій Карасейчуки. Вони є учнями школи балету і народних танців при парафії свв. Володимира і Ольги.

З гостинним виступом в концерті школи взяли участь три мистецькі одиниці ОДУМ-у Чікаго. Члени їх у більшості є або були учнями школи українознавства. Дівчата танцювального ансамблю ОДУМ-у „Метелиця" виконали танець „Дівочі мрії". Керівником цієї групи є тепер Алла Поволотська, яка ще кілька років тому була членом танцювального ансамблю Вірського. Струнний ансамбль ОДУМ-у під керівництвом Віктора Войтихова, як завжди добре виконав три речі. Юний ансамбль бандуристів ОДУМ-у в кількості 13 виконавців, яким керує Олексій Пошиваник і який вже не раз виступав з успіхом перед українською громадою, виконав в'язанку українських народних мелодій та „Буковинку". Наймолодший член ансамблю Кері Чорний виконав „Взяв би я бандуру". Різні кляси учнів співу в супроводі юного ансамблю бандуристів виконали пісню „Україна" слова Савицької, музика Тарнавської; „Пливе човен", українська народна пісня,та на закінчення концерту — бадьорий марш „Йдуть дівчатка і хлоп'ятка" слова Катерини Перелісної, музика Григорія Китастого. Точки концерту заповідала Ліда Шкребець, учениця 9-ої кляси. Виконавців заслужено щиро оплескували присутні за добре виконання всіх точок.

Публіці були представлені молоді керівники мистецьких одиниць, які жертвенно працюють з молоддю, щоб навчити їх співу, музики чи танців. Батьки, які б бажали навчити своїх дітей грати на бандурі і належати до ансамблю бандуристів чи танцювати (ОДУМ плянує восени розпочати нові групи з дітьми від семи років і вище), можуть зголоситися до ОДУМ-у.

Після концерту учням нижчих кляс роздано керівниками кляс свідоцтва та побажано їм провести літні вакації весело і корисно.

Око

Україна і моє відношення до української проблеми

На цю тему 18-го червня цього року на форумі Клюбу „Круглого стола" доповідали нові емігранти з Совєтського Союзу жидівського походження — ред. Марк Поповський, д-р Леонід Тарасюк, і д-р Александр Геніс.

Вечір відкрив Євген Стахів і тепло привітав гостей — доповідачів і слухачів, які прийшли на цю доповідь Стахів поінформував, що кілька тижнів тому мав нагоду виступати на форумі нових емігрантів зі Совєтського Союзу та говорити на тему українського резистансу під час гітлерівської окупації на східних землях України, зокрема на Донбасі. Про це була написана стосовна стаття-інформація в російськомовній газеті „Новий американець". Також Стахів підкреслив, що Клюб „Круглого стола" від довшого часу був за тим, щоб вести діялог з жидами і в тому напрямі були зустрічі і конференції, але після якогось часу все затихло, бо з боку жидів не було бажаючих продовжати цей розпочатий діялог. Тепер із появою нової жидівської еміграції з Совєтського Союзу можна буде цей діялог відновити і його продовжувати, бо ці люди мають до цих питань більше зрозуміння. Під час наших спільних зустрічів ми будемо більше пізнавати один одного. Після короткого введення Є.Стахів представив першого і головного доповідача ред. Марка Поповського, який кілька років тому приїхав з Москви до Ню Йорку. М.Поповський — журналіст і публіцист. Він був членом редакції „Літературної Газети" в Москві, а зараз є членом редакції уже згаданої газети „Новий американець" і співробітник журналу „Континент". Поповський як публіцист і літератор написав низку праць.

М.Поповський вибачався, що не може говорити по-українськи, хоч духово Україна й українці завжди були йому близькі. „У моїх літературних працях, майже у всіх, головними героями були українці", — сказав Марк Поповський, називаючи при цьому назви своїх творів. У дальшому він підкреслив, що не буде говорити про минуле, бо воно було різне, але важливіше дивитися з перспективою наперід. Нам треба шукати спільної мови.

У своїх поїздках по Совєтському Союзу я часто бував в Україні — Києві, Львові й інших містах, — сказав Поповський. — Мої зустрічі з українцями завжди були дружніми та милими."

Доповідач підкреслив, що він належить до третої еміграції. Перша була після революції. Тоді еміґрувала аристократична багата російська верства, яка мала тут більше сприятливі умовини. Друга — це ті, які втікали від комунізму під час гітлерівсько - большевицької війни, а третя — це сучасні еміґранти зі Совєтського Союзу, в основному жидівського походження. Це переважно професіоналісти. Ми приїхали сюди в порожнечу. Росіяни нас не прийняли, а жидівська діяспора, яка багато зробила для нашого еміґрування і поселення тут, ізольовала себе від нас. Ми не можемо бути такими, як вони, бо виростали і виховувались в іншій дійсності, в іншій системі. За день, чи два не можна перемінитись. Доповідач накреслив складність ситуації. „В цих обставинах ми почали і творимо своє власне економічне, суспільно-культурне і політичне життя. Ми між собою маємо різні професійні сили з різних ділянок суспільно-культурного і мистецького життя".

З коротким словом виступав д-р Леонід Тарасюк. Як доктор мистецтвознавства він працював у Ленінградському музеї „Ермітаж". Він підкреслив, що Україна була йому далекою, але після смерти Сталіна,коли почався цілком новий напрям проти національних стремлінь, тоді я побачив те, чого не бачив перед тим. З доручення музею я їздив із місією в Україну, щоб відвідати різні музеї та оглянути їх стан. При цій нагоді я багато побачив. Побачив, як пляново нищиться культура. Мені відомо, що збирачі музейної вартости склали дали їх до одної церкви, а пізніше та церква згоріла разом з усім, що в ній було. Я був свідком, як вивозили українців і мадярів. Коли я повернувся до Ленінграду, розказав про все своїй родині, не знаючи, що в моїй хаті були підслухові апарати. Після цього я був заарештований і висланий на заслання. Коли приїхав на заслання, то в'язні вже все про мене знали. В'язнями були українці . Вони мене тепло прийняли і зробили для мене місце на спання. Там же я вперше зустрів митрополита, тепер кардинала Йосифа Сліпого. Я з ним розмовляв. До нього всі мали велику пошану. Його скоро забрали, але зустрічі з митрополитом Йосифом не забуду ніколи, — сказав Тарасюк. — Там я зустрічався із членами УПА, які після смерти Сталіна були амнестовані і жили вільно, але не мали права повертатись в Україну. Але можете собі уявити що за якийсь час указом партії їм привернено відсиджувати вироки двадцять років і знову їх ув'язнено! Незалежно від всього вони трималися мужньо.

Д- р Александер Геніс працював по механічній інженерії у Ризі. Університетські студії закінчив в Києві, але тому, що весь час жив поза Україною забув українську мову. Почав говорити по-українськи,але непомітно перейшов на російську мову. Він розказував про різні епізоди. Ніхто не вірить у комунізм. Стають членами партії з різних причин, як, наприклад, щоб одержати кращу працю тощо. Люди переконані і вірять, що всі нації повинні собі жити незалежно, але коли є більше ніж двох осіб, то вже тоді говорять, що всі повинні бути разом...

Після виголошених цікавих доповідів ставили запитання та висловлювали свої думки: Михайло Черешньовський, Мирослав Прокоп, Микола Галів, Орест Питляр, Ярослав Пастушенко і М. Нешта. На поставлені питання доповідачі давали відповіді. На закінчення Є.Стахів подякував доповідачам за їхні доповіді, а учасникам — за участь. Він також висловив надію, що це не буде наша остання зустріч.

М.Галів

Відзначення 15-річчя УІТ в Чікаго

Заходами Громадського комітету під проводом проф. Адама Антоновича та під патронатом Українського Конгресового Комітету в Чікаго відзначено 15-річчя існування та праці Українського Історичного Товариства. Святочний вечір відбувся 2-го травня цього року в Домі Товариства „Самопоміч". Привітавши присутніх, яких зібралось понад 100 осіб, голова комітету відкрив програму вечора та передав її ведення проф. Дмитрові Штогринові, який у своєму слові підкреслив, що ця культурна імпреза відзначує три вельми замітні події, зв'язані з УІТ: — 15-річний ювілей Товариства, поява монументального видання Товариства, тобто першого Історичного Атласу України і, нарешті, 30-річчя наукової праці нововибраного голови Товариства, присутнього на вечорі проф. Любомира Винара. Д-р Штогрин, представивши д-ра Винара, як головного промовця вечора, подав загальну характеристику триптиху його наукової діяльности, зупиняючись зокрема над його педагогічною працею та зв'язаною з нею науковою діяльністю в Кент університеті та в наукових і професійних організаціях; над представленням його праці в ділянці студій етнічних груп в ЗСА і зв'язаною з цим широко закроєною програмою видань, передусім довідників етнічної преси, етнічних організацій тощо. Вкінці він зупинився на праці д-ра Винара як історика України, ініціятора в діяспорі історичного журналу — квартальника „Український Історик", який появляється вже 17 років. При кінці свого слова предсідник вручив шановному ювілятові копію своєї праці під назвою „Lubomyr R. Wynar: Bio—Bibliography", у змісті якої входять: життєпис ученого та характеристика його наукової діяльности, повна бібліографія його праць, які нараховують ся 654, в тому: 40 монографічних окремо виданих праць, 284 статті, 60 енциклопедичних гасел і 220 рецензій; вкінці книжки подано індекс імен. Передмову до цього видання, яке вже віддано до друку, написав проф. Олександер Оглоблин.

Д-р Винар у своїй промові на тлі історичного огляду розвитку української науки, зокрема історичної науки у вільному світі і на рідних землях подав генезу створення 15 років тому Українського Історичного Товариства, схарактеризував його діяльність, порівняв її з працею та ідейно-науковою настановою інших українських наукових і дослідчих організацій та інституцій і вкінці зупинився над представленням плянів Товариства на майбутнє в обличчі наукової дійсности в окупованій Україні — єхидного фальшування історії України і тотального нищення її традиції та культури, і з другого боку — в обличчі української распри у вільному світі, зокрема в ЗСА. Промовець довше зупинився над виданням Історичного Атласу України, якого він був головним редактором, відмітивши великий вклад в це видання його авторів — проф. Івана Теслі і картографа Євгена Тютюка, мовного редактора й консультанта д-ра Марка Антоновича та інших консультантів: д-ра О.Домбровського, проф. М.Ждана, д-ра Н.Кордиш-Головка, проф. О.Оглоблина і проф. Л.Шанковського.

В мистецькій частині вечора виступила Лариса Спрікут, меццо-сопрано, яка приїхала недавно з Одеси. Вона проспівала під акомпанямент Ерми Кулес три українські пісні муз. Кос Анатольського, О.Чишка і О.Поклада, після чого присутні вставанням „Многая літа" вшанували 30-річчя наукової праці проф. Винара.

Вечір відбувся при перекусці і чаю, що їх приготували А.Білинська, А.Кобилецька, А.Михальцевич і магістрантка українських студій в Іллінойському університеті І.Горайська. Кінцевою точкою програми вечора було проголошення появи Історичного Атласу України, який нараховує 190 сторінок, включаючи 41 чотирикольорову мапу; книга в люксусовій оправі коштує 28 долярів.

Багато з присутніх відразу набули собі примірники цього монументального видання, скориставшись із нагоди, що Тютька і д-р Винар змогли їх підписати. Крім цього, замітне число присутніх вступило в члени прихильники та члени-жертводавці УІТ. Закінчуючи програму цієї вдалої імпрези, предсідник її зложив подяку Підготовчому комітетові цього вечора, та окремо інж. Р.Заяцеві, українським радіоавдиціям і д-рові П.Турулі, господареві приміщення, за їхню поміч в успішному переведенні вечора.

Після закінчення програми вечора члени чікагського Відділу УІТ відбули загальні збори Відділу, якими провадила президія у складі: проф. Винар — голова, проф. А.Антонович — заступник голови і д-р Роман Кобилецький — секретар. Вислухавши звіти уступаючої Управи, присутні на пропозицію голови Контрольної комісії уділили їй абсолюторію з подякою та вибрали нові керівні органи Управи Відділу, в такому складі: мгр Мирон Примак — голова; заступники — проф. Адам Антонович і д-р Роман Кобилецький; секретар — Рута Витанович-Гарлібей і Юрій Стельмащук; скарбник — інж. Володимир Огаренко; інформація і пропаганда — проф. Степан Самбірський. Члени — д-р Михайло Біда, проф. Дмитро Штогрин, мгр Володимир Ничай і Петро Хома. Контрольна комісія Гула Петро, Засадний Володимир і д-р Павло Пундій.

На закінчення зборів д-р Винар з рації предсідника зборів та голови УІТ подякував проф. Мирославі Симчишину за його працю, як представника Товариства та „Українського Історика" на стейт Іллиной, та за влаштування виставки видань УІТ під час вечора.

Цей вечір, як культурна імпреза, пройшов із великим успіхом, і присутні винесли з нього незабутнє враження.

Учасник

Успіхи нашої молоді

Нестор Роговський закінчив Нюйоркський університет у 1979 році ступенем бакалавра у математиці, а в червні 1981 року здобув ступень магістра статистики в Гантер коледжі. У вересні цього року він продовжуватиме студії для отримання докторату зі статистики у Ратгерському університеті, де він дістав стипендію (градюейт феловшип).

Початкову освіту Н.Роговський закінчив у школі св. Івана в Нюарку, а середню — у Ситон Голл. Він також закінчив Школу Українознавства в Нюарку, де він був пластуном.

Нестор Роговський

Н.Роговський є членом 27-го Відділу Українського Народного Союзу.

Відбулися річні збори Студентського Клюбу

Ню Бронсвік, Н. Дж. — Під час закінчення студентського року в Ратгерс університеті тут відбулися річні збори Українського Студентського Клюбу ім. Григорія Сковороди, на яких вибрано до управи Клюбу таких студентів: голова — Богданна Принада; заступник голови — Леся Слободян; секретар — Андрій Гук; скарбник — Оля Шевченко. Контрольна комісія: Дана Лазор, Тарас Микитин та Наталка Кравців.

Цей Клюб,який існує дуже довго, кожного року спонзорує культурний день, осінню забаву, допомагає українському студентові в Бразилії, колядує та займається іншою корисною працею.

Цього року студенти мали нагоду побачити фільм „Українська Різдвяна Казка", та почути панів Зенона Онуфрика та Романа Забігача від Об'єднання засобів масової комунікації, які говорили про українців і вільну пресу Заходу. У майбутньому передбачується участь членів Клюбу у студентському „Святі активности", яке відбудеться на початку вересня, та подорож до південних частин Америки під час літніх вакацій.

Пам'яті Генрики Мизь

У квітні цього року померла св.п. Генрика Мизь.

Покійна народилась у Львові, де закінчила педагогічну освіту, а відтак вчителювала у львівському районі.

Після воєнних буревіїв опинилась в Чікаго і знову включилась у педагогічну працю в українознавчій школі Товариства Українська Учительська Громада, де з великою посвятою і любов'ю вчила і виховувала українських дітей. У 1970 році з огляду на стан здоров'я була змушена покинути улюблену працю. В тому ж часі вона опрацювала допоміжний підручник для першої кляси „Дивись і скажи", що його радо привітали всі українознавчі школи, не тільки на терені Америки, але й зокрема у Канаді.

В пам'ять покійної Українська Учительська Громада в Чікаго складає на її могилу нев'янучий вінок—300 долярів на видавничий фонд ОПЛДМ.

Пресовий референт

З ХАРТУМУ, столиці Судану, повідомляють, що суданський уряд дав до негайного виконання розпорядження лівійським дипломатам покинути Судан не пізніше як до 48 годин та замкнути лівійську амбасаду, як тепер називається „народнє бюро". Так само суданський уряд дав доручення своїм дипломатам негайно покинути Лівію, замкнувши амбасаду. Крім цього, суданський уряд припинив усі полети до і з Лівії. Безпосередньою причиною тому була експлозія вибухових матеріялів в амбасаді Чаду в Хартумі. Хто і для яких цілей тримав вибухові матеріяли, не стверджено. Але це не перший раз, що лівійські чинники посередньо й безпосередньо намагаються при допомозі терористичних актів добитися вигідних для себе змін у політиці. Лівія вже була у великому конфлікті з Суданом, коли суданській поліції вдалося зліквідувати державний заговір у Хартумі, організований і фінансований лідером Лівії Каддафі.

МОСКВА ЗАПОВІЛА відізд до Польщі міністра закордонних справ СССР Андрея Громика. Є це чергова, мабуть, не остання спроба з Москви вплинути на перебіг і рішення з'їзду польських комуністів, який починається 14-го липня цього року. Дотепер Москва робила чимало таких спроб, але завжди невдало. Одна з тих спроб була дуже драстичною. А саме — Брежнєв особисто і московське Політбюро висловили недовір'я генеральному секретареві польської комуністичної партії Станіславові Кані і прем'єрові Ярузельському перед недавньою конференцією, яка мала затвердити лідерів партії і уряду. Не зважаючи на недовір'я Москви і на виникнення невеличкої промосковської групи в лоні польських комуністів, більшість рішуче відкинула позицію Москви і потвердила Каню і Ярузельського на їхніх постах. Росіяни намагаються за всяку ціну добитися створення такого польського керівництва, яке виступило б силою проти населення, щоб витворити між ними непрохідну пропасть.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ПОНАД 30 МІЛЬЙОНІВ американців страждають на більші або менші болі артретизму. Це найбільша кількість хворих на будь-яку одну хворобу і на неї нема ліку. Але є багато тепер різних терапій, які зменшують біль від артретизму і запальний процес.Проте хворі на артретизм не обмежуються тільки лікуванням, схваленим медичними спеціялістами, а удаються також до „знахорів" та інших „полегш" від хвороби, які насправді ніякої лікувальної дії не мають. Справджено, що американці річно витрачають близько одного більйона долярів на себелікування: ношення мідних браслетів, сидіння в уранових копальнях і підібне. Американська Артретична Фундація попереджує, що такі „лікування" не приносить жодної користи, а в багатьох випадках є навіть шкідливі.

Гемпстед у поклоні Великому Каменяреві

Старанням Відділу „Бойківщина" відбулася тут 31-го травня цього року успішна імпреза, присвячена ювілейним Франковим датам — 125-річчю уродин найбільшого сина Бойківщини та 65-річчю його смерти.

Програму, що її приготовано при співучасті місцевого Відділу СУА та клітин Академічного Товариства „Зарево", відкрив коротким словом один із засновників Бойківського Відділу Андронік Копистянський, зазначуючи, що Бойківська Земля благословенна, бо дала Україні велетня в особі Великого Каменяра і Мойсея українського народу — Івана Франка. Після цього Копистянський передав провід програми досвідченому в цьому ділі проф. Юрієві Солтисові.

Програму розпочав Микола Курчак рефератом на тему „Іван Франко — великий Син і Вчитель українського народу".

Наче відлунням змісту реферату була деклямація „Каменярі", що її виконали по-мистецькому й з почуттям членкині місцевого Відділу Союзу Українок: Зеновія Зарицька, Христина Подолюк, Іванна Солтис і Ольга Берч. Деклямація відбулась на тлі великої декорації пам'ятника-нагробника Івана Франка на Личаківськім кладовищі. Декорацію виконав молодий мистець Ілярій Зарицький, мол., і вона прикрашувала сцену під час академії.

Присутні дуже тепло прийняли виступ гостя з Ню Йорку, соліста хору „Думка" Є. Титли, який при акомпаньяменті О. Палій проспівав декілька пісень, здебільшого до слів Івана Франка.

Франкові „Веснянки" продеклямувала з великим почуттям здібна юна декляматорка, пластунка, учениця Школи Мистецького Слова Л. Крушельницької Марта Подолюк. Пластун Левко Лисняк, що його місцева громада знає з його сольових виступів на фортепіяні на різних імпрезах, виступив і цим разом із сольо на фортепіяні.

Витуп двох членок хору „Думка" — Іванни Солтис і Валентини Лисняк, при акомпаньяменті здібної молодої піяністки Ніни Павленко проспівали три пісні; присутні прийняли їх з захопленням і з вдоволенням, що вони свої здібності й таланти показали у своїй громаді, у своїй місцевості. Їхній дует був, направду, приємною несподіванкою.

Самостійний гурток бандуристів під проводом дуже активного студента й надійного громадського працівника Олеся Калиновського відіграв на бандурах декілька народних пісень, пригадуючи Івана Франка як ентузіяста, збирача й дослідника української народної словесности.

Вкінці до слова прийшов сам Іван Франко: студент, член „Зарева" і учасник Студії Л. Крушельницької, Марко Лисняк по-мистецьки прочитав промову І. Франка, що її він виголосив з нагоди 25-річного ювілею своєї літературної творчости, який влаштували були йому у Львові.

На закінчення цієї знаменитої мистецької програми виступила з деклямацією франкового вірша „Вічний революціонер" вже відома юна деклематорка, пластунка, теж учениця Студії Л. Крушельницької, Мотря Мац, яка наголошуючи останню строфу викликала спонтанний зрив до пісні „Не пора", що нею закінчено академію.

М. Курчак

ФИЛИП ГАБІБ, спеціяльний висланник президента Роналда Реґена на Близький Схід для посередництва у конфлікті між Ізраїлем і Сирією, повернувся до Вашінґтону. Відлетів він додому, щоб своєю діяльністю, або навіть присутністю не мати впливу на перебіг і на вислід ізраїльських виборів, які відбудуться у вівторок, 30 червня. Відлітаючи, Габіб підкреслив, що небезпека вибуху конфлікту між збройними силами обидвох держав зменшилася, хоч політичне відпруження не наступило, а про політичне полагодження конфлікту покищо годі говорити, але також немає небезпеки, що у найближчому часі може наступити збройний зудар. Уміжчасі в Джідді, Савдійська Арабія, закінчилися наради комісії посередників Арабської ліґи. До цієї комісії належать представники Савдійської Арабії, Ливану, Сирії і Кувейту. Теперішні наради не принесли якихсь остаточних рішень, і нова сесія цієї комісії почнеться 4-го липня. Як довго Габіб перебуватиме у Вашінґтоні — невідомо. Дотепер він перебував вже двома турами на Близькому Сході, і з кіл Білого дому повідомляють, що він буде їздити туди так довго, поки не доб'ється успіху.

В ЧАСІ НЕДАВНЬОГО ПОБУТУ англійського престолонаслідника князя Чарлза в ЗСА проти нього відбулися демонстрації. Князь Чарлз не реаґував на ті демонстрації, ані англійський уряд не зголосив ніякого демаршу. Але тепер мала прибути до ЗСА княжна Марґерет, сестра королеви. Прем'єр Англії Марґарет Тачер відрадила княжні Марґарет візитувати ЗСА, і вона послухала-та до ЗСА не прибуде.

ІНФОРМАЦІЙНЕ АҐЕНТСТВО РОЙТЕРС подає з Сан Салвадору інформації про дальші спроби партизан відновити збройну активність. Партизани, розбиті у їхніх базах і позбавлені змоги відбудувати їх, дістають підкріплення морем і намагаються в портових містах проводити різні збройні акції. Однією з таких останніх акцій були виступи партизан у порті Ля Уніон в затоці Фонсека. Військові частини окружили партизан і не дали їм змоги розвинути своїх плянів. У часі боротьби військо не потерпіло ніяких втрат. Зате значне число партизан загинуло. Як підкреслює преса в Ель Сальвадорі, подібна ситуація повторюється часто. Командування лівих партизан кидає їх комплектно непідготовленими в збройні акції з пропаґандивних міркувань. У такий спосіб політичний провід партизан намагається змусити сальвадорський уряд до переговорів і до так званої політичної полагоди справи. Коли в січні цього року партизани при помочі Куби, Нікараґуа і Москви та її сателітів готовилися до генеральної офензиви тоді відкинули пропозицію переговорів з боку уряду. Коли ж урядові війська розбили їх і знищили їх бази, то вони тепер стараються при помочі політичних переговорів рятуватися.

В глибокому смутку повідомляємо все Членство і Українське Громадянство, що в понеділок, 29-го червня 1981 р., відійшов у Вічність

сл. п.

МИХАЙЛО САЛДАН

довголітній голова Т-ва „Свобода" — 194 Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, визначний громадянин, керівний член багатьох українських товариств і організацій в Україні і на еміґрації

ПАРАСТАС — в середу, 1-го липня в год. 7:30 вечором в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в четвер, 2-го липня в год. 9:30 рано з пох. заведення П. Яреми до церкви св. Юра, а відтак тіло Покійного буде перевезене на український цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Братам і Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття

УПРАВА Т-ВА „СВОБОДА" — 194 ВІДДІЛУ УНС в НЮ ЙОРКУ

Ділимося сумною вісткою, що 25-го червня 1981 р. несподівано, відійшла від нас у Вічність, проживши 82 р.

бл. п.

ЮСТИНА (Рішко) КОЗАК

учителька в Стрию, членкиня Союзу Українок, Марійської Дружини, Апостольства Молитви і Пласт-Приюту та інших організацій колись в Україні як і тепер в Америці.

ПОХОРОН — відбувся 29-го червня 1981 р. із церкви св. Івана Хрестителя в Детройті, Міш.

Горем прибиті:

ЛЕВКО І ЛЮБА — син і синова
ІГОР І ЗІРКА — син і синова
ПЕТРО І НАТАЛКА РІШКО — брат і братова
ДЖЕССІ РІШКО — братова
ЕДВАРД і МАРІЯ — шваґер і шваґрова
АНТІН І ОЛЬГА ПАХОЛОК — шваґер і шваґрова
БОГДАН І ДАРІЯ — шваґер і шваґрова
ВОЛОДИМИР — шваґер в Німеччині
Сім внуків і чотири правнуків, як теж численна дальша і ближча родина в Америці, Канаді та в Україні.

ПОДЯКА

Сподобалось Всевишньому покликати до Себе нашу НАЙДОРОЖЧУ, НЕЗАБУТНЮ МАМУ й ТЕЩУ

ЄВГЕНІЮ з ПЕТРИКІВ ХРАПЛИВУ

що відійшла від нас у Вічність дня 9-го квітня цього року, в Лондоні, Канада.

У нашому горю зазнали ми від Родини, Друзів та Знайомих чимало співчуття, допомоги, як теж виявів любови й пошани до Покійної.

Наша щира вдяка належиться д-рові Борисові Раґулі, який дбайливо, щирим серцем Брата-Білоруса, опікувався нашою Мамою впродовж всієї її недуги. Його вирозуміння та уважливість далеко переходили стандартні обов'язки лікаря.

Ми щиро вдячні представникам Українського Центру в Лондоні та місцевих відділів Ліґи Українських Католицьких Жінок і Українського Народного Союзу, які відвідали нашу Маму під час її побуту в лічниці.

Зокрема вдячні ми всеч. о. деканові В. Дзюрманові, пароховi церкви Царя Христа в Лондоні за часті відвідини Хворої в лічниці та дома, за уділення Їй останніх Святих Тайн, за відправу похоронних Богослужень та за змістовну надгробну проповідь. З особливою вдячністю будемо згадувати завжди гостину о. Гліба Лончини, Чина оо. Студитів, який завітав був у нашу хату в один з останніх днів життя Покійної, приносячи духовну потіху всій родині.

Важко й знайти слова, щоб висказати належну подяку Родині та Друзям, які прибули, перемагаючи нераз великі труднощі подорожі, щоб взяти участь у похоронах. Це в першу черґу Вуйко інж. Володимир Онишкевич та двоюрідний Брат інж. Любомир Онишкевич, двоюрідний Брат із Дружиною Богдан та Євгенія Гуки, пані Марія Мудрик, Ніна Мриц, мґр Тоня Горохович, проф. Оксана Соколик, Ірина Вжесневська, Рома Ганьківська, пані Оксана Ткачукова, одинока із приявних на похороні колишня Учениця Покійної; Калина Миколенко з донечкою Івою, якій ми зокрема вдячні за останній дарунок: китичку правдивої калини; а далі дуже численні члени української лондонської громади. Між ними особливо зворушив нас восьмилітній Олег Рослицький, який сам зголосився служити при похоронних відправах та виконав це служіння з правдивою повагою й пієтизмом.

Дякуємо за квіти, складені обильно біля домовини Покійної: Українському Центрові в Лондоні, місцевому Відділові Жіночого Об'єднання Ліґи Визволення України, Володимирові й Любомирові Онишкевичам, Євгенії й Богданові Гукам, Лідії й Юрієві Барчинським, Анні Романюк, Ганзі й Манфредові Гарпе, пані Гелені Дік, Ладі й Олегові Рослицьким, товаришам праці та сусідам.

Наша щира подяка громадянам, які віддали останню прислугу Покійній, несучи Її домовину на вічний спочинок: панам — Михайлові Артимовому, Михайлові Савчукові, Степанові Козакові, Володимирові Крамареві, Степанові Жимелі та Дмитрові Хомі.

Ми вдячні голові Українського Центру, п. Михайлові Савчукові за влаштування похоронної тризни та п. Степанові Мединському за вправне й достойне переведення цього жалібного святкування. Йому ж належиться теж щира подяка за ведення співу в час усіх похоронних відправ, а зокрема за прегарний вірш-спогад про Покійну.

Молимо, щоб Добрий Господь благословив щедро Жертводавців, які пожертвували Заупокійні Служби Божі: паню Дарію Навроцьку, Мелянію Кривокульську, Відділ Ліґи Українських Католицьких Жінок у Лондоні, Відділ Українського Народного Союзу, всеч. оо. Василя Прийму та Гліба Лончину, Оксану й Лева Щурів, Марту й Зенона Васильκевичів, Марію й Володимира Жилавих, Дарію й Романа Горничів, Тимоша й Ольгу Білостоцьких, Романа й Катерину Соханів, Сестер Служебниць Пренепорочної Діви Марії в Марцеліно, Бразилія.

Покійна завжди відносилася з особливою уважливістю до діяльности Української Медично-Харитативної Служби в Мюнхені і тому ми просили складати датки замість квітів на свіжу Могилу саме на допомогу цій нашій Установі. Збірка, започаткована на тризні та доповнена датками, що їх нам пересилали опісля, дала в сумі 2,019.56 німецьких марок. Датки склали ласкаво:

По $100.00: проф. Зенон і мґр Марія Храпливі, мґр Світляна Андрушків.

По $ 50.00: інж. Володимир Онишкевич, інж. Любомир Онишкевич, Ольга Гнатишак, Ольга Соневицька з Родиною, Оксана Ткачук, Леся й Орест Щурі.

По $ 30.00 Ірена Вжесневська, Марія Сеник з Родиною.

По $ 25.00: проф. Оксана й інж. Ярослав Соколики, Рома й інж. Аскольд Ганьківські, проф. Дарія Витанович.

По $ 20.00: Ніна й Роман Мрици, Об'єднання Працівників Літератури для Дітей та Молоді, Володимира й д-р Вадим Прокопці, Ліда і д-р Юрій Барчинські, Ганзі й Манфред Гарпе, Ляриса Музичка.

По $ 15.00: Катерина й Тома Недошитко.

По $ 10.00: О. Едер, мґр Антоніна Горохович, Галина й д-р Євген Рослицькі, Гелена Дік, Дарія й інж. Роман Горничі, Роман Водвуд, Євгенія й Богдан Гуки, о. крил. Василь Дзюрман, Тетяна й Михайло Гарасим, Павло Клим з Родиною, Оксана Бережницька.

По $ 6.00: Анна й Михайло Романюки.

По $ 5.00 о. Михайло Фляк з Добродійкою, Дмитро Хома, Михайло Артимів, С. Макаран, Чеслава Макаран, Павло Семенюк, Марія й Володимир Жилаві, Л. Ф. Кліщ, Роза Ковальчук, Марія Тягур, Ангелина Камінська, Емілія й Данило Слюсарі, Марія Мудрик, Василь Цап, Ґ. Годованець, Федір Киращук, Степан Козак, Степан Мединський, Михайло Савчук.

По $ 3.00: М. Цимбалістий, Володимир Крамар.

По $ 2.00: Степан Жимела.

Безпосередньо склали датки у пам'ять Покійної такі Жертводавці: на Українську Медично-Харитативну Службу в Мюнхені:

По 50.00: мґр Анна Кобринська, пані Антоніна Звадюк.

По $ 20.00: п. Любов Мосевич, проф. Ольга і інж. Ярослав Чипаки, Ярослава і мґр Віра Левицькі.

На виховання місіонарів у обителі оо. Василіян у Ґлен Ков: $ 15 — пані Надія Кокольська.

На Фундацію Ураїнського Вільного Університету: Д-р Леся і інж. Ярослав Ткачі, д-р Ром[illegible]ч і Іванка Кисілевські: $25.00.

На Український Музей у Ню Йорку:
Родини Ткачів та Кисілевських — $ 25.00.
Зеновія Онишкевич — $ 10.00.

На Пресовий Фонд журналу „Наше Життя":
Мґр Ярослава Панчук з Родиною $20.00.

Дякуємо теж за дуже численні вислови щирого співчуття, письменні та телефонічні. Вони доказали нам, що в нашому горю ми не самі, та що втрату Нашої Покійної відчуває разом з нами так багато вірних Приятелів.

Хай же добрий Господь винагородить сторицею Всім, що співчували, помагали, молилися разом з нами, та старалися, щоб добра пам'ять про Нашу Незабутню Маму жила й далі в ділах милосердя!

ЛЕСЯ з ХРАПЛИВИХ та ОРЕСТ ЩУРІ

ГАРВАРДСЬКА ЛІТНЯ ШКОЛА УКРАЇНІСТИКИ

ЗАПРОШУЄ НА

ЛЕКЦІЮ і ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ МИСТЕЦТВА (ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА)

Лекція — АРКА ОЛЕНСЬКА-ПЕТРИШИН, „Мистецтво Української Еміграції", в ПОНЕДІЛОК, 6-го ЛИПНЯ 1981 р., о год. 7:30 вечором, в Бойлстон Авдиторії при Гарвардському Університеті

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ МИСТЕЦТВА шестеро молодих мистців:

ОКСАНА ЦЕГЕЛЬСЬКА, АННЯ ФАРІОН, ХРИСТИНА ЯНЧИШИН-ВЕРТАЙН, ДЗВІНКА ОРЛОВСЬКА, УЛЯНА САЛЕВИЧ і ІРИНА ВОЛОШАНСЬКА.

Відкр[illegible]я відбудеться також в ПОНЕДІЛОК, 6-го ЛИП[illegible] год. 9-ій вечора в Тикнор Лаунж, Гарвард Університеті. Виставка відкрита в будні 9-5, і триватиме до 17-го липня 1981 року.

Дирекція Українського Народного Дому в Ню Йорку з глибоким жалем повідомляє, Українську Громаду, що в понеділок, 29-го червня 1981 р. вечором, відійшов у Вічність, наш жертвенний працівник

св. п.

МИХАЙЛО САЛДАН

кол. довголітній голова Дирекції УНДому, а в останньому часі заступник голови.

Найближчій Його Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

ПАНАХИДА — у середу, 1-го липня в пох. заведенні П. Яреми в Ню Йорку о год. 7:30 веч.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ — відбудеться в четвер, 2-го липня в церкві св. Юра о год. 9:30 рано, а звідти домовина буде перевезена для похоронів на Український Пантеон до С. Бавнд Бруку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ДИРЕКЦІЯ УНДОМУ в Ню Йорку

ПРАЗНИК ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в ГАНТЕРІ

НЕДІЛЯ, 5-го ЛИПНЯ 1981 р.

Порядок БОГОСЛУЖБ — год. 9-та та 11-та в ранці

Після церковних відправ відбудеться в гражді

КОНЦЕРТ

з участю ЛЯРИСИ МАҐУН-ГУРИН, при фортепіяні проф. д-р ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ

Після концерту

Відкриття образотворчої виставки

з участю слідуючих мистців:

БАЛЯС В., БОЖЕМСЬКИЙ БОГДАН, БУТОВИЧ М., ВИЖНИЦЬКИЙ ЯРОСЛАВ, МОРОЗ МИХАЙЛО, МОРОЗОВА ЛЮДМИЛА, НЕДІЛКО МИКОЛА, КОЗАК ЕДВАРД, КОЗАК ЮРІЙ, КОЗАК ЯРЕМА, КУЗЬМА ЛЮБОМИР, ПЕВНИЙ БОГДАН, ТИТЛА БОГДАН, ФІЦАЛОВИЧ ВОЛОДИМИР, ХОЛОДНИЙ ПЕТРО, ЗЄЛИК ІРЕНА.

Повідомляємо, що з неділею крамниця народного мистецтва під керівництвом ХРИСТИНИ ПЕВНОЇ буде відкрита протягом місяців липня і серпня.

БУФЕТ В ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ.

До численної участи запрошує

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у понеділок, 29-го червня, упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий БРАТ, СТРИЙКО, ШВАҐЕР І КУЗЕН

сл. п.

МИХАЙЛО САЛДАН

кол. інспектор народних шкіл, голова Українського Народного Дому в Ню Йорку, заступник голови Об'єднаного Комітету Українсько-Американських Організацій м. Ню Йорку, Комітету Стрийщини, довголітній голова Т-ва „Свобода" 194 Від. УНСоюзу й інших Товариств

ПАРАСТАС — в середу, 1-го липня 1981 р. о год. 7:30 веч. в пох. заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — в четвер, 2-го липня з церкви св. Юра в Ню Йорку о год. 9:30 рано на український цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

брати — ГНАТ І МИКОЛА
сестри — ТЕКЛЯ ПІВТОРАК
ДОМКА КРЕСТЯК
братова — ЮЛІЯ
братанок — ЯРКО
кузени — ЯРОСЛАВ І МИРОН
кузенки — ОЛЯ, КАТРУСЯ І НАДЯ — з родинами
шваґер — ВОЛОДИМИР СУШКІВ з дружиною ВІРОЮ і донькою ДАРІЄЮ МАРЛЄ

Слава Україні! *Київ — проти Москви!* *Героям слава!*

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ АМЕРИКИ І КАНАДИ

влаштовують в днях: 4-го і 5-го липня 1981 р., на Оселі СУМ-А в Елленвіл, Ню Йорк

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

В 40-ЛІТТЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ АКТОМ 30-го ЧЕРВНЯ 1941 Р.

В ПРОГРАМІ:

СУБОТА, 4-го ЛИПНЯ 1981 р.

ФОРУМ присвячений АКТОВІ 30-го ЧЕРВНЯ

Учасники: Проф. д-р БОГАТЮК МИКОЛА, Проф. ВОЖАКІВСЬКИЙ С., Проф. д-р ГУНЧАК ТАРАС, Проф. д-р ЧИРОВСЬКИЙ М., Проф. ШАНКОВСЬКИЙ ЛЕВ.

Модератор: Проф. д-р СТОЙКО В.

Початок: 6-та год. вечора

НЕДІЛЯ, 5-го ЛИПНЯ 1981 р.

11-та год. Архиерейська Служба Божа, яку відправлятиме, Владика ВАСИЛЬ ЛОСТЕН, Єпископ Стемфордської Архиєпархії в сослуженні духовенства.

Піднесення прапорів і відкриття Маніфестації — 12-та година.

В ПРОГРАМІ:

ДОПОВІДЬ ПРЕМ'ЄРА УКРАЇНИ, ГОЛОВИ ПРОВОДУ ОУН — дост. ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА.

В мистецькій частині: рецитація — акторів ЄВГЕНА і ВОЛОДИМИРА КУРИЛІВ, з участю молоді О. СУМ-А з Ірвінґтону.

У маніфестаційній частині і дефіляді бере участь духова оркестра „БАТУРИН" з осередку СУМ Торонта, Канади, диригент мґр ВАСИЛЬ КАРДАШ.

Українці! Заманіфестуймо нашою участю у відзначенні великої річниці відновлення Української Самостійної Соборної Держави

КОМІТЕТ

ВАСИЛЬ І ВОЛОДИМИРА ХАРУК ОРГАНІЗУЮТЬ ВИСТАВКУ ПІДПІЛЬНИХ ВИДАНЬ.

В ІЗРАЇЛІ ПЕРЕДВИБОРЧА боротьба загострилася до крайніх меж. Вибори до парляменту, які відбудуться 30-го червня, матимуть величезний вплив на дальший розвиток ізраїльської політики й на майбутнє цієї країни. Теперішній уряд Менахема Бегіна добився чималих успіхів своєю радикальною політикою. Але власне ця політика насторожує значне число громадян.

Проба сил...

(Продовження зі стор. 2)

метами, вогнеметами, ЗСА ракетами типу „земля-повітря", мінометами вогнеметами, джипами з вогнеметами, мінами найновішого типу. Західня Німеччина протитанковими ракетами, Японія полевими радіостанціями, Єгипет протитанковими гранатометами. Зброя і інструктори на основну протиафганську базу, на яку ЗСА і Китай перемінили Пакістан, пливе безконечним потоком по Каракорумському шосе, через морські порти в Карачі і Гвадар повітряною дорогою".

Хто командує тим добре зорганізованим зусиллям? Міжнаціональне координуюче тіло. В московському тижневику „Литературная газета" з 11-го червня кореспондент И. Андропов подає такі дані: „Вже півтора року тому 70 кілометрів від Джелалабаду появився на афгансько-пакістанському кордоні китайський міністер закордонних справ Гуан Гуа і заявив зібраним шести тисячам душманам: „Ми впевнені в тому, що ви будете боротися. Ви не самі. З вами китайці. Ці самі терени відвідали в наступних місяцях чотири групи китайських генералів і вищих штабових старшин КНР. Вони практично наладнали і скоординували масове постачання сотень тонн китайської зброї і бойоприпасів."

Проба сил

А ось як описує характер боротьби та сама „ЛГ": „Повстанці (в оригіналі, згідно зі совєтським звичаєм, „бандити") відбивалися з небувалим завзяттям до останнього набою. Чотирьох з них убили себе гранатами. Двох застрілилось. Один ранений вистрілом впритул убив афганського санітара, а відтак пустив собі кулю в скронь. В тому кривавому зударі загинули 23 камікадзе (бійці, що йдуть на певну смерть). „Серед них загинув також ихній легендарний командир отаман Шукур. А недалеко біля нього знайдено тіла двох китайців. „ЛГ" пише: „Один з китайців заляг на купці паперового попелу. Він, очевидно, на порозі смерти щось дбайливо спалив".

Бойову атмосферу тієї важкої боротьби описує майор Студеникин у тій же „Правді" такими словами: „Бійці були веселі й безжурні — афганці, як я запримітив відносяться до небезпеки і смерти спокійніше, чим європейці. Їх очі блестіли. Вони знали, що йдуть на небезпечне діло... Хвилинами то на окраїнах міста, то в його центрі спалахувала завзята перестрілка і тоді червоні трасувальні кулі різьбили свої шляхи на чорному полотнищі неба".

Війна. Важка визвольна війна афганського народу, який не має вибору. Рішуча і тверда, жорстока і безоглядна, як безоглядне життя, сповнена безмежного героїзму й жертвенности. Через пекло такої війни проходять народи до своєї свободи. В таких війнах вони здобувають і закріплюють своє людське право бути вільними й рівними з усіми іншими.

Сьогодні Афганістан став пляцдармом зудару потуг світу. Тут відбувається проба сил. Московські навалі протиставилися вільні народи, які поспішили на допомогу афганцям. Але основний тягар тієї війни і рішення у ній залежить від афганців. Вільні народи їм допомагають, бо вони тримаються на своїх ногах. Завдяки тому тут западе одно з важких і вагомих рішень нашої доби. Виграє той, хто буде рішучіше, краще і твердіше боротися до кінця, хто не злякається труднощів і жертв, хто свідомий, що найбільше вояків гине у відступі, а найбільші жертви понесуть народи не на полях визвольних війн, а в неволі.

Звернення КУК

Українці Канади, хоч далеко за морем від краю свого походження, допомагають Україні всіма можливими способами. Коли в 1930 роках почали насуватися воєнні хмари над Европою, українські канадці тривожилися долею України. Проголошення незалежности Карпатської України 15-го березня 1939 року було великим духовим піднесенням для всіх українців. Не дивлячись на велику економічну депресію, українські канадці радо жертвували і висилали гроші на розбудову Карпатської України, але коли Гітлер віддав Карпатську Україну Мадярщині, українці зрозуміли, що Гітлер і фашистівська Німеччина та Совєтський Союз є спільними ворогами незалежної і суверенної української держави.

Коли фашистівська Німеччина під проводом Гітлера напала на Совєтський Союз, вже в перших днях українці зрозуміли, що Гітлер, розбиваючи Совєтський Союз, мав намір включити українські землі до третього райху.

З відступом військ Совєтського Союзу із західніх земель України у Львові було проголошено 30-го червня 1941 року відновлення української держави, а в жовтні 1941 року в Києві покликано до життя Всеукраїнську Національну Раду.

Відзначуючи це 40-річчя, склоним голови в пошані всім українцям, що віддали життя в довголітній боротьбі за волю України і передаймо їх невмирущий заповіт нашим дітям, як на рідних землях України, так і на теренах українського поселення по всіх країнах світу.

Комітет Українців Канади
Президія

ПРАЦІВНИКИ служби безпеки Ватикану роззброїли і арештували 54-річного Джюзеппе Сантанджельо з Салерно, Італія, який прибув до катедри св. Петра в Римі і хотів експлодувати бомбу. В часі, коли він намагався підпалити льонт бомби, в катедрі було коло 20,000 людей. Сантанджельо намагався експлодувати бомбу перед славними різьбами Берніні, які є одною з найбільших дорогоцінностей катедри. Арештований заявив, що він не хотів нікого вбивати, а тільки сам хотів загинути від вибуху бомби. Поліційні експерти ствердили, що бомба була високої вибухової сили й при її вибуху загинуло б чимало присутніх у катедрі. Так само були б дуже значні матеріяльні шкоди в катедрі. Сантанджельо передано до психіятричного обсліду, а вміжчасі служба безпеки Ватикану й римська поліція збільшують охорону Ватикана і змінюють контролю людей, які туди прибувають.

Лос Анджелес вшанував українські великодні традиції

Заходами української Пластової Станиці в Лос Анджелесі, при дружній допомозі Пластприяту та старшого пластунства в неділю 17-го травня урочисто відбуто величаву імпрезу, вшановуючи українські великодні традиції, а особливо українські великодні гаївки та веснянки.

Імпреза відбулася у просторій авдиторії Дому Українського Культурного Осередку в перший годині по полудні з участю численних виконавців програми та великою кількістю українського громадянства.

Тому що крім традиційних виступів в переданні українських великодніх хороводних гаївок та веснянок, велику увагу звернено також і на свячення великодних калачів та пасок, на численних столах красувались традиційні рум'яні та запашні паски та різні страви, а на столі для почесних гостей, крім пасок і закусок, мальовничою мозаїкою кольорів милувались чудові крашанки та писанки. І так як це чинили наші предки віками урочисто освячено великодні паски і страви. Освячено також і символ життя — крашанки та писанки, його пробудження та воскресіння.

Отець Августин Породько довершив чин освячення.

Присутніх гостили смачно приготованими великодніми перекусками. Увага всіх була звернена на молоду пластунку Вікторію Яременко, яка, хоча і виховання поза Україною, чудовою українською мовою познайомила присутніх з величчю та значенням українських великодніх традицій, почавши ще з дохристиянських часів і досьогодні. Вона підкреслила велику потребу зберігання наших великодніх традицій та звичаїв, а з ними, чудових гаївок, веснянок та шедеврів українського мистецтва — писанок, в яких збережена душа українського народу. Присутні зі щирою увагою слухали молоду доповідачку та заслужено винагородили її рясними оплесками.

Головною точкою програми було мистецьке виведення великодніх хороводів: гаївок та веснянок, участь в яких взяло біля сімдесятип'яти наших пластунів і пластунок. І хоча ці чудові хороводи виконувались не на вистелених весняними травами майданах чи левадах, а лише на сцені Українського Народного Дому в південній Каліфорнії, одначе тут створено радісний великодній настрій.

Чудові великодні хороводи, які виконувала українська молодь, народжена і вихована поза Україною, радували своєю автентичною прецизністю, чистотою та інтерпретацією. Тому, незалежно від того, де молода українка чи українець народжені, в душі їхній захована чиста субстанція українського буття, передана тисячоліттями з покоління в покоління. Ми пишаємося нашою українською молоддю.

Тому дякуючи нашій молоді, ми рівнож дякуємо й організаторам імпрези — Марійці Шенкірик, інж. Зенону Захарясевичу, який так гарно привітав присутніх від Пластової Станиці, голові Пластприяту інж. Олегові Чайковському, Вірі Захарясевич, Зоні Вжесневській та їмості Галині Подгурець.

Святослав Шумський

Сирія зняла блькоаду...

(Продовження зі стор. 1)

ку, столиці Сирії, спеціяльного висланника, яким був віцеміністер закордонних справ Кузнєцов, зі завданням зміцнити поставу Сирії. Врешті-решт переміг спільний тиск ЗСА та деяких арабських країн.

Одначе після знесення блькади сирійські війська не опустили своїх позицій довкруги міста Заглє, ані не стягнули ракет, усунення яких вимагає Ізраїль. Сирійські старшини експортували деякі автобуси з християнськими міліціонерами, які виїздили з міста Заглє після передачі важкої зброї під опіку християнським священикам. Це значно обнизило настрій християнських мас, а в першу чергу християнської міліції, яка несла головний тягар спротиву сирійцям.

Повний текст устійнень комісії Арабської ліги не опубліковано, але її речники повідомили, що дальші заходи, а в першу чергу відхід сирійців з позицій довкруги Заглє і стягнення ракет, будуть черговим кроком.

Панель „Зарева" у Філядельфії

Заходами Об'єднання Українських Академічних Товариств „Зарево" — Відділу ім. Олега Ольжича у Філядельфії тут у приміщенні Українського Культурно-Освітнього Центру відбулася в неділю, 12 квітня цього року, дискусійний панель на тему: „Поїздки в Україну" (куди вони ведуть і які з них користі).

Програму відкрила Мар'яна Михайлюк, студентка політичних наук Темпл університету, яка очолює Відділ „Зарева" у Філядельфії.

М. Михайлюк стисло і речево познайомила присутніх з діяльністю „Зарева" та з його плянами праці й запросила Мирослава Кия, викладача місцевого коледжу та голову Крайового Проводу „Зарева" в Америці, на модератора панелю, який представив присутнім панелістів: Дору Горбачевську, Надію Світличну та Валентина Мороза, молодшого.

Першим виступив Валентин Мороз, молодший, який закликав молодих українців, народжених вже поза межами України, відвідувати Україну. Він сказав, що такі відвідини дуже корисні як для одних, так і для других. Народжена поза Україною молодь в той спосіб має змогу наочно запізнатися із сучасною Україною і тим самим усвідомити комплекс завдань і конкретної праці на теренах свого розселення, спрямованої на допомогу Україні. Рівночасно молоді люди в Україні мають нагоди переконатися, що українська еміграція не занедбує своїх національних обов'язків, а що додаватиме молодим українцям на рідній землі витривалість й наснагу в їхній праці, в їхній боротьбі за краще завтра свого народу.

Наступною виступала Надія Світлична, зосереджуючи увагу присутніх на питаннях: кому слід їхати в Україну; як треба підготовлятися до такої поїздки; як треба поводитися в Україні; що слід везти в Україну, а чого вистерігатися; про що треба туристам інформувати своїх близьких в Україні; як повинні туристи поводитися, повернувшись з України.

На думку Н. Світличної, кожний, хто має на те можливості, повинен відвідати Україну. Туристи в Україні мають поводитися коректно й культурно, в стосунках з урядовцями пильнувати своєї гідності і прав.

Дора Горбачевська, яка сама відвідала Україну, поділилася своїми враженнями й потвердила вже висловлювані поради — хто повинен відвідувати Україну і як у зв'язку з тим треба поводитися.

Після виступів панелістів і відповідів на поставлені зі залі питання відбулася жвава дискусія.

Модератор подякував панелістам і присутнім, які вщерть виповнили залю, за виступи та за увагу присутніх (біля 150 осіб).

Б. Г.

Ще про український...

(Продовження зі стор. 2)

заційний архів тощо. Лемкознавчі матеріяли для Музею збираємо далі.

Правдою є, що Організація Оборони Лемківщини фінансувала досі невеликі потреби Музею, але збірку перевезла до Стемфорду екзекутива Світової Федерації Лемків у порозумінні з ООЛ.

Д-р Іван Гвозда не є, як подано у статті, головою ООЛ, а головою Світової Федерації Лемків. Головою Крайової Управи ООЛ є Микола Грицков'ян.

Хочу вірити, що згідно з найкращими інтенціями, ця стаття роз'яснить усі неточності у справі Українського Лемківського Музею та причиниться до яснішого розуміння важливого питання — збереження лемківської спадщини в Америці.

Мгр Микола Дуплак
Куратор УЛМ
Каміллус, Н. Й.

Конференція ЦУКА...

(Продовження зі стор. 1)

раль (Чикаго), і Павло Олексюк ЦУКА. У панелі були висвітлені усі можливості послуг членам. Традиційна форма, — говорила Р. Герасимів, — ощадження, чи радше „переховування грошей", перестаріла, і ми мусимо дати повні послуги членам, включно із чековими контами та кредитовими картками, якщо хочемо рости і конкурувати з іншими американськими банками.

Б. Кекіш подав аналізу інвестицій, включно з „Money market", та вказав дороги інвестицій для кооператив у рамцях федеральних законів. С. Кравченюк подав можливості інвестицій у своїх власних членів у формі позичок, Б. Ватраль пояснив інші послуги членам, як IRA конта, а П. Олексюк подав аналізу чеко-подібних конт.

Остання доповідь у суботу була „Спільне обезпечення кооператив"; доповідач Д. Григорчук вирізнив у ній українські братські союзи, а зокрема Український Народній Союз, творцем якого були українські священики. Він вказав на потребу поширення праці українських кооперативних установ, що у доповненні до братських союзів задоволяли б потреби наших членів іншими родами обезпечень, як наприклад, будинки, авта.

У другій частині доповіді доповідач говорив про спільне обезпечення усіх кооператив однією полісою (Trust) на 2,000 від вкладів і 10,000 від позичок. На 23 кредитівок у ЗСА тільки IBM і ЦУКА мають такого роду збірні по лісі. До тієї точки пан Гатчінс, супервайзор CUNA, дав додаткові вияснення.

На закінчення першого дня нарад відбувся бенкет, в якому взяли участь гості — мгр І. Базарко, тоді президент-елект СКВУ, зі своєю дружиною, і Марія Душник, заступниця головного предсідника УНС. Бенкет почався молитвою, яку провів о. декан д-р Богдан Волошин, парох Кергонксону; він теж прочитав Листа від Митрополита Степана Сулика. Марія Душник привітала учасників від УНС. Лев Футала від УНПомочі, а тостмайстер Д. Григорчук передав привіт від УБСоюзу і „Провидіння".

У мистецькій частині брали участь проф. Вол. Третяк, композитор Леонід Вербицький з Києва і драматична артистка з Буковини Евеліна Белющь. Учасники Конференції нагородили наших артистів рясними оплесками за прекрасний вечір української пісні і слова.

У неділю, 21-го червня, після Служби Божої продовжувано Конференцію. Доповідь Василя Колодчина на тему „Можливості поширення членства" була надзвичайно цікаво опрацьована. Використовуючи всі засоби комунікації для поширення членства, створюються великі можливості для цього. Прелегент подавав на практиці методи з кооперативи „Самопоміч" у Детройті. В. Колодчин, не тільки кооператор, але і мистець живого слова, який під час бенкету забавляв дотепно присутніх, цей раз, і вже у серйозній доповіді, дав багато вказівок для нашої праці на майбутнє.

Наступна доповідь була на тему кооперативного журналу, яку виголосив О. Глют з кооперативи „Самопоміч" з Ню Йорку. Доповідач ствердив конечність друкованого слова, даючи приклади ще з рідних земель і приклади з нашого американського світу. Всі присутні схвалили плян продовження кооперативного журналу.

Предсідник Конференції, подякувавши всім за участь, а Кергонксонській кооперативі за підготовку Конференції, попросив до заключного слова голову Світової Кооперативної Ради П. О. Плешкевича. Конференція пройшла з великим успіхом в атмосфері братньої кооперативної любови, бо всі працюємо для добра нашої української громади.

Озвучена книга...

(Продовження зі стор. 2)

сумовуючі мовчання". Андрія Чайківського — „На уходах". Ліни Костенко — „Маруся Чурай". З начитаних книжок пороблено копії, щоб більше осіб в тому самому часі мали спромоність з них користати.

Книжки безкорисно начитували на стрічку: Тоня Шийка, Якима Люта, Надя Якимцов, Таїса Махлай, Люба Лобур і ред. Роман Данилевич. Охочі, в кого добра дикція і хто хотів би допомогти в цьому ділі, повинен зголоситися до начитування книжок на магнітофонну стрічку.

За інформаціями у всіх справах можна писати на адресу: Mrs. Myroslava Oryshkewych c/o The Cleveland Society for The Blind 1909 East 101 Str. Cleveland, Ohio 44106. Чеки і „моні-ордери" треба виставляти на The Cleveland Society for the Blind, Ukrainian taping Service.

Наступили зміни...

(Продовження зі стор. 1)

трального Комітету; 3) Гуа Гуофенга заступником предсідника Центрального Комітету; 4) Денг Шіяопінга головою Військової комісії ЦК.

Всі вони ввійшли до президії Політбюра. Крім них в склад президії увійшли ще три інші особи.

Пленарна сесія була повністю переведена демократичними методами. Всі присутні говорили вільно, виявили дух критицизму та самокритицизму".

На наступний день після проголошення цього матеріялу, партійні й державні чинники в Пекіні розповсюдили ширше вияснення в справі Мао. В тому ширшому вияснені основну увагу присвячено помилкам, які порobив Мао в останніх двох декадах, коли він був незаперечним керівником китайського життя. Згідно з текстом того ширшого вияснення помилки й блуди Мао були такі великі, що могли закінчитися катастрофою. Серед тих помилок і блудів найбільшим і найнебезпечнішим була згідно з проголошеним документом велика культурна пролетарська революція 1966-68 років. І тільки внутрішня сила й спаяність партійного активу та відданість і дисципліна китайського народу дала змогу перебороти й ті небезпеки.

В заключенні, сконфронтувавши успіхи з неуспіхами, здобутки з невдачами Мао, партійне форум ствердило його велику будуючу ролю в китайській революції і створенні нового Китаю.